

కాంస్ +
చెందామందు సేవించండి, ఆయాసము వెంటనే నివారణయగును, కళ్ళిట్టిగా తెగిపోయి పోయినా నుండును. 'జెస్సినోఫ్టియా' ను చాలామంది దిద్దాడిని కాళ్ళతముగా నివారింది శరీరమునకు బలముకలిగించు అత్యుత్తమ ఔషధము వెల: 200 మీ రు 4-75
ఎ. యస్. పార్కా
రాయాపేటి - నెల్లూరు

జనాభా
స్థావరము : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు
సంపుటి 46 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 37

పవర్ కెపాసిటర్స్
'సాఫ్ట్' - 'హార్డ్' సేవర్,
'అటామిక్' - అటామిక్ హెడ్ లైటు
డిప్లర్, సింగిల్ పేసింగ్ బ్రెవెటర్స్,
టెల్లివిజన్ లైట్ బక్స్, వైరింగ్ టైల్స్,
మరియు ఇండిస్ట్రీయల్ ఎలక్ట్రికల్
ఎక్స్ ప్లెయింట్స్ మా వద్ద కలవు.
పెటర్ ఎలక్ట్రిక్ ప్ర. లి.,
కన్స్ట్రక్షన్ ఇంజనీర్స్
జిల్లా కోర్టు ఎదురు - నెల్లూరు-8.

ప్రతి పదిమంది ఓటర్లకు ఒక కాంగ్రెస్ సభ్యుడు! పి.సి.సి. లక్ష్యం: 1975 లో శాసనసభకు కూడా ఎన్నికలు జరిగేది నిజమైతే జిల్లా కాంగ్రెస్ లకు మంచి గిరాకీయే!

గడిచినవారమునా రాయలసీమలో ఏమాల చూచినా తోరుగా సభలు సమావేశాలతోనే గడిచింది. గాంధీభవనంలో అంధ్యప్రదేశ్ తాత్కాలిక కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు వీరమాచనేని వెంకటనారాయణ, ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగార్ల విశ్వామిత్ర స్పష్టిక చేసిన జిల్లా కాంగ్రెసు సంపూర్ణ తాత్కాలికాధ్యక్షుల సమావేశం ఒకటి జరిగింది.

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రాధమిక సభ్యత్వం కనీసం ఇరవైవేల వరకైనా చేర్చించాలన్నాడు- 25 లక్షలు లక్షలగా పెట్టుకున్నాడు. మరి నాయకులకు తెలుసుకో తెలియదోకాని యీ లక్ష్యం దురాశ

వినాయక చవితికి కొత్త మంత్రాలు?

గానే లెక్కచేయాలి! కనీసం వాస్తవికానికి చాలామూలం. రాష్ట్రం జనాభా వాలుగున్నర కోట్లలో మూడున్నరకోట్లకు పైగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉంటారు; 85 లక్షల పైగా బ్రహ్మసం. ఇందులో అడవాళ్ళు, పిల్లలుకూడా ఉంటారు, ఓటర్లు 245 లక్షలు. మరి కాంగ్రెసు లక్ష్యం ప్రకారం అయితే ప్రతి పదిమంది ఓటర్లలోనూ - ప్రేమరుష వివక్షతలేకుండా - ఒక కాంగ్రెసు సభ్యుడిని చేర్చించాలంటే సాధ్యమయేది కాదు కదా!

అందుకోసమే మాజీ రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా పదవల రంగారెడ్డి తొంగ కాంగ్రెసు సభ్యత్వంగూర్చి అనుభవపూర్వక మైన హెచ్చరిక చేశారు. ఇదివరకు అర్హతలేకుండా ఏ సంబంధం లేకపోయినా, గత అనుభవాన్నిబట్టి వెంకటనారాయణ ఒక విషయం చెప్పారు. ఇదివరకు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చింది ఒక మహానాయకుడు దండాడు ఎదులు మేరానాగా ఒకచెక్కు ఇచ్చాడట; అది చెల్లుబాడాలేదు. మరి ఇది

వంతుంగా సభ్యత్వాలు సృష్టిస్తే ఏమవుతుంది? డబ్బు వసూలుచేసి గురికాదు స్వామి చేయకపోతే అంతవరకే నయం కదా?

మరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంపూర్ణ విశాల ప్రాతిపదిక మీద నిర్మించాలని ముఖ్యమంత్రి సలహా. అంటే అన్ని గ్రూపులకు ప్రాతి

మా హైదరాబాద్ విశేషం

సభ్యం ఇవ్వాలన్నో, మైనారిటీలకు, బలహీన వర్గాలకు తగిన సభ్యత్వం ఇవ్వాలన్నో కాబోలె కాత్తర్యం. ఏమయినా ధీమాతోయి అమోదముద్ర వేయించుకొనిరావాలి. జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యత్వం, కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమన్నా పెరపెరలాడేవారుంటారు - మంత్రబద్ధగర్ల చేరడానికి అదొక పాస్ పోర్టు. ఈమధ్య అనుబంధ సంస్థలు యాత్ కాంగ్రెసు, విద్యార్థిసంఘాలుకూడా దానికి వసివస్తున్నాయి.

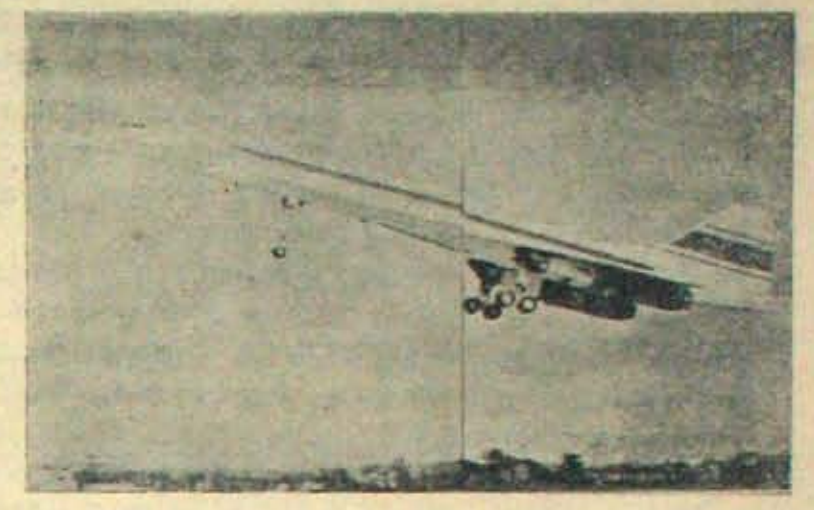
ఇంతకూ కొన్ని రాజకీయవర్గాల ఆలోచనల ప్రకారం ప్రధాని 1975 లోనే పార్లమెంటుకు, అసెంబ్లీకు ఎన్నికలు ఒకేసారి పెట్టాలని అనుకుంటున్నాడట. అదే నిజమయితే ఈసారి ఏర్పడే జిల్లాకాంగ్రెస్, రాష్ట్రకాంగ్రెసు సభ్యత్వాలకు, నాయకత్వాలకు మంచి గిరాకీ కలుగుతుంది. అంటే రాజకీయ ఎన్నికలకు కాంగ్రెసు సంపూర్ణ పునర్నిర్మాణమే ప్రాతిపదిక అవుతుంది; రాజకీయ అసెంబ్లీ, పార్లమెంటు ఎన్నికలకు పునాదులు అవుతాయి కూడా! చూడాయగానైనా అధికారవాంఛావరులకు తెలిస్తే అస్తులను కాకట్టుపెట్టుకున్నా తోరు తోరుగా సభ్యత్వం చేర్చించేస్తారనేది నిర్దిష్టం.

ముఖ్యమంత్రి నిర్మోహమాటంగా, సూటిగా మాట్లాడతారనేది నిలచెట్టుకున్నారు. బ్రాహ్మపొర్లు అభివర్ణ సమావేశంలో మాట్లాడుతూ, బ్రాహ్మపొర్లు కమిషనరు సీతావతి మాట్లాడుతూ రవాణా శాఖ సాధించగల, సాధించిన విషయాంశు ప్రస్తావించి అదనపునిబ్బందికావాలన్నారు. సభను ప్రారంభిస్తూ రవాణా, పోలీసు, సెల్సులార్లు శాఖలపట్ల ప్రజలలో సజగ్గ

ప్రాయంలేదని, అవినీతి నిరోధకానికి కృషి చేయడానికి సిద్ధుంది కావాలంటే ప్రభుత్వం తప్పక ఇస్తుందని ముఖ్యమంత్రి సమాధానమిచ్చాడు. కావాలంటే అజ్ఞాతంగా దిక్కురుజిల్లానుండి శ్రీకాకుళం వరకు ఒక సారి అధికారులు ఏదైనాలాలో ప్రయాణం చేస్తే తెలుసుందని చెప్పాడు. సభకువచ్చిన అభివర్ణ ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగం ప్రధానం ఏమిటో మాత్రం తెలియదు. ఈయనకి అలాగేచెప్పాడు - అనుకున్నట్లుంది.

రవాణాశాఖ మంత్రి చొక్కారావు ప్రెస్ మేటులన్ను ఆవరేతికర్లు దక్కనిసేహ ఇచ్చాడు. ఎలాగూ బస్సు రూట్లు అన్ని జాతీయమయ్యే, అందుకని అడబ్బు పరిశ్రమల పెట్టుబడిగా మార్చుకోమన్నాడు. వాళ్ళకు అది వంటపట్టిలే నేకానికూడా మందిలే.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

పశ్చిమాదిరి విమానాన్ని సూపర్ సోనిక్ 'కంకార్డ్' విమానం-అంగ్లో-ఫ్రెంఛ్ వారు మొట్టమొదటిసారిగా 1968 లో పోషిన పెన్సెల్ ఫైట్ చేశారు. ప్రయోగం మొదలైన 28 నిమిషాల తర్వాత తీసిన చిత్రం. నిన్నటి 'కంకార్డ్' చిత్రం ప్రచారం.

'కంకార్డ్' తిరిగి వెళ్లింది: చిన్న మోతపుట్టించింది!

మరొకసారి 'కంకార్డ్' ఉరిమింది. నిన్న - 12 తేది - ఉదయం సగ్గ 6-88 గంటలపైపు హాకాత్తుగా, ముంబైగా ఎవరూ ఊహించడానికి, గమనించడానికి చూడాలవకాదువ్వకుండా 'కంకార్డ్' ధూసుకపోయింది.

ముంబైలోని రాత్రంతా ముసురువట్టి, తుంపరగా దినుకులు చాలున్నాయి. ఆకాశం మేఘావృతం కావడంతో నెల్లూరు నిద్రలేనడమే కాస్త ఆంస్యమైనట్టుంది. చాలామంది ముసుగులు తొలగించిరూడా పుండరు. కాకుంటే దంతదావనాది కాల కృత్య నిర్వహణలో నిమగ్నై వుంటారు. ఆ సమయంలో - మునుపటి మాదిరే -

దగ్గర్లో ఎక్కడో పిడుగు పడిందా అని పించింది ఒకటికాదు; వెంట వెంటనే రెండు పిడుగులు చాలాయా - అనిపించేంతటి డమ డమ శబ్దం వినవచ్చింది. క్షణంలో సగమే! ఆ ధ్వనిననుసరిస్తూ వెంటనే విమానం వెళ్ళవట్టు, ముప్పులు ఒరుసుకొని కదలు వట్టు దాదాపాక రెండు నిమిషాలపైపు శబ్దం వినవచ్చింది. ఎంతసేపు ఆకాశం వైపు చూపునిగిడ్చినా దట్టంగా కమ్మకన్న ముప్పులు తప్ప పొగదార కాదుకదా, కనీసం గీరకూడా కంటుకొస్తుంది 3 తేది ఉదయం ఉంగ్గండునుండి సింగపూర్ వెళ్ళిన కంకార్డ్ తిరిగి 6 తేది కొరవ 7 వ పేజీలో

హాయ్! హాయ్!
మంజు మిఠాయ్

—davp 705 (14) / 74

కంకారుకథ

కొద్దిమంది ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థం కోట్లాదిజనం ఇబ్బంది పడాలా?

మొన్న 8 తేదీ ఉదయం 8-22 గంటల వ్యవధి నెల్లూరుమీదుగా, తృవకోటలో, శబ్దాధిక వేగంతో, కర్తవ్యబాటు దండరిల్లే తట్టి శబ్దాధికతో 'నూ పర్ సోనిక్' అని, నెల్లూరుమీదుగా అపూర్వానుభూతి కలిగించిన 'కంకార్' పౌరసంఘ మహాసభలో మానవుడు ఉద్భవించిన మరొక అత్యున్నత శిఖర.

ప్రమాణిక పరిణామలో ఈ శబ్దాధిక వేగంతో వయస్సు విమానాలను 'నూ పర్ సోనిక్' అంటారు. అప్పుడు మనం తరచూ చూచే విసి 10, బోయింగ్ 707 వగైరా

విమాన యానంలో భర్తవేగాన్ని మించి ప్రయాణించే విమానాలింకా వాడుకలోకి రాలేదు.

అశబ్దాధిక వేగ విమానాలను సృష్టించడానికి రష్యా, అమెరికా, ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్, జర్మనీ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. మూడు వందల మిల్లీల బరువు కలిగి, గంటకు 1800 మైళ్ళ వేగంతో, 300 మంది ప్రయాణీకులను 65 వేల అడుగుల ఎత్తున తీసుకెళ్ళగల విమానాన్ని సుప్రసిద్ధ అమెరికా విమాన సంస్థ 'లాంకాస్ట్' నిర్మించడానికి పూనుకొంది. ఆ విమానం 13 మైళ్ళ

నిర్మాణం మొదలైపోయింది.

అమెరికా ప్రయోగం అట్లాంటిక్, రష్యా, ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్, నూ పర్ సోనిక్ నిర్మాణ ప్రయత్నాలు ప్రారంభించి 1968, 69లో ప్రయోగాలు చేశాయి. రష్యావారు ఇటీవల డి. యు. 144 అనే 'నూ పర్ సోనిక్' ను ప్రయోగించారు కాని అది విఫలమైంది; ఫ్రాన్సులో కూడాపోయింది.

ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్ చాలాకాలం క్రితమే వేర్వేరుగా నూ పర్ సోనిక్ నిర్మాణం ప్రారంభించాయి. కాని నిర్మాణవ్యయం అధికం కావడంతో, ఆ రెండుదేశాలు సమష్టిగా పనిచేయడానికి 1962 లో ఒప్పందం చేసుకున్నాయి. ఫ్రెంచ్ వారు విమాన శరీర నిర్మాణాన్ని, బ్రిటిష్ వారు విమాన యంత్రాన్ని నిర్మించాలని కుదుర్చుకున్నారు. విస్తారమైన అధికవనరులు, శాస్త్ర పరిజ్ఞానం కలిగిన అమెరికాతో ముందుగా, పోకగా 'కంకార్'ను విడుదలచేయాలని సంతకించారు.

అమెరికా వారిలాగా 1800 మైళ్ళ వేగాన్ని సాధించాలంటే దృఢమైన, ఉత్తమహనం కలిగిన టీటానియం లో హంతో విమానాన్ని నిర్మించాలి. టీటానియంతో నిర్మించాలంటే విమానం ఖరీదు పెరిగిపోతుంది. కాబట్టి ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ విమాన నిర్మాణాలు 'కంకార్'ను అల్యూమినియంతో తయారుచేయడానికి పూనుకున్నారు. అందువల్ల వేగాన్ని 1450 మైళ్ళకు పరిమితం చేసుకోవలసి వచ్చింది. కొరవ 10వ పేజీలో

** డాక్టర్ కాళిదాసు పురుషోత్తం **

విమానాలు గంటకు 600 మైళ్ళ వైదిలకు వేగంతో ప్రయాణిస్తున్నాయి. అంటే అవి ఇంజనులకు భర్త వేగానికి సమీపవర్తులన్నమాట. భర్తవేగం సమద్ర మట్టంలో గంటకు దాదాపు 760 మైళ్ళు. ఆ వేగం కలిగిన విమానాలను 'సోనిక్' అనే పాపిభాషిక పదంతో పిలుస్తారు. అంతకు తక్కువ వేగంతో వెళ్ళే బోయింగ్, విసి 10 వగైరా విమానాలను 'సబ్ సోనిక్' అంటారు. శబ్దవేగాన్ని అధిగమించి, 'నూ పర్ సోనిక్' కంటే ఎక్కువ వేగంతో ప్రయాణించేవాటిని 'హై పర్ సోనిక్' అంటారు.

చంద్రమండలం మీద ప్రయోగించుకున్న రాకెట్లు వగైరాలు శబ్దవేగానికంటే వేగంగా ప్రయాణించేవే. అయితే పౌర

ఎత్తున, మైనస్ 70 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతలో, శబ్దవేగానికి దాదాపు మూడింతలు తక్కువ వేగంతో ప్రయాణిస్తూ, ప్రయాణీకులకు కొద్ది అంగుళాల దూరంలో వుండే విమానపు వెలువలిఖాగం 450 డిగ్రీల వేడిని అందుకుంటుంది. ఆ వేడివల్ల విమానం ఒక్క అడుగు పాడుగు సాగుతుందట. అంతటి వేడిని తట్టుకోడానికి విమాన నిర్మాణంలో టీటానియం అనే లోహాన్ని వాడుతున్నారు. ఈ విమానయాన వైపున, దాని ప్రభావాలపైన అమెరికాలో గొప్ప సంశయం లేగింది. అమెరికా ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించిన అన్ని వ్యవహారాలను ఖచ్చితంగా పరిశీలించేందుకు ఒక శాస్త్రజ్ఞుల సంఘాన్ని నియమించింది. అంతటితో అమెరికావారి 'నూ పర్ సోనిక్'

పంచకూళ్ల కషాయం భారతీయ లోక్ దళ!

ప్రపంచం ఎక్కువగా చల్లబడినది. దేశాలలో అంతరంగికంగా గాలివానలు, భూకంపాలు, కుపానులు వస్తే రావచ్చును గాని, లోకం మొత్తం మీద కాంతి భంగం రాదు. లోకంలో స్త్రామక-పలుకుబడి-సంపద - శక్తిగల మహారాష్ట్రలు పైకి చెప్పుకున్నంత స్పృహంగాలేవు. వాటిదర్శనం ఎత్తుకు పైఎత్తులే. పరస్పర విశ్వాసం పూర్వం. ఇదప్పటికీ అవి కలహించి సాధించేదేమిలేదనే తీర్మానానికి వచ్చినవి గతక ప్రపంచయుద్ధం రాకండా చూడుకుంటుంది. పశ్చిమాసియాలో తత్కాలంగా లొంగి పర్తింపవలసిన పరిస్థితి తనకు ఏర్పడినా, సోవియట్ యూనియన్ శ్రావణ రంగాన చెప్పుకు చెప్పు తీయలేదు. బాగ్రత్తగా వ్యవహరించి తనకు సుముఖమైన పరిస్థితిని అక్కడ కల్పించుకోడానికి వ్యవసాయ సంస్థ వ్యవస్థను సర్వవిధంగా వేసుకుని అమెరికాను దారి తప్పుకుంటున్నది.

పశ్చిమాసియా రంగాన (అరబ్బి-ఇరాన్ లో రంగాన, ఈజిప్టు సముద్ర) తనకు ప్రత్యేకంగా అమెరికా హస్తం సృష్టించాక నిర్మించిన పిమ్మటనే నిగ్గున నిర్లమనం జరిగినా, పల్లెటూరు రష్యా తన పత్రిక లోగాని, టెలివిజన్, రేడియో ప్రసార

లలోగాని నిగ్గుకావడం రానివ్వలేదు. పైపెట్టు, అమెరికాలో నిగ్గుకా పార్టీకి విరోధులైన డెమోక్రాటిక్ పార్టీవారు-పత్రికలు ఏకమై ఈకడంపుగా ప్రచారంచేసి, అమెరికా అభ్యుదయికి ఈపాదకుండా చేసినారని సోవియట్ యూనియన్ లో వ్యాఖ్యాతలు తమ ప్రబంకు తెలియజేసినారు.

చుండి జగన్నాథం

మామూలుగా అయితే అమెరికా నే విమానాన్ని-నిగ్గున పండివారల సృష్టికి మూలం కాగల ఆ విమానాన్ని-దుర్మయజ్ఞి వదిలేవారు. ఇక ఇప్పుడింత సొమ్మంగా రష్యన్లు వలకడానికి, పర్తింపడానికి కారణం ఒకటే: పరిస్థితిమారింది; దానిని నాయకులైనవారు గుర్తించుకున్నారు.

అందుకు సాక్ష్యం సోమా లిలాండ్ (ఇఫ్రికా), యు.ఎస్.ఎ (అరేబియా), లెబనాన్ (పశ్చిమాసియా), చైక్ రియా (అఫ్రికా), ఆఫ్ఘానిస్తాన్, బాంగ్లాదేశ్ (అసియా), అర్జెంటైనా (లాటిన్ అమెరికా), ఫాన్ స్టైన్ (పర్తింప), సెల్విమిటి రాజ్యం అర్జింది వెళ్ళిన సమయం) - ఈ విధంగా

విభిన్నమైన రాజ్యవర్తకులుగల సమయంలో సోవియట్ యూనియన్ మంచి సంబంధాలను కలిగివుండడం. ఇటువంటి దేశాల అభివృద్ధి కోర్కెకుకూ ఎర్రటి రాజ్యాలు అలవడగలవని రష్యా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పత్రికలో అవీరంగంగా ప్రకటించారు.

ఇక చైనా విషయం. పరిపాలకులు 'ఇంటియర్ నెషనల్స్' అమెరికన్లకు లొంగి నారనే విమర్శ వచ్చింది అమెరికన్ స్టూడెంట్ లాగా చైనాకు పరుగుకు వెళ్ళి, పరిస్థితిని సర్దుబాటు చేసుకొన్నారు. మనలో నెల్లూరుగా వుండడానికి చైనా యిష్టపడుతుందనికూడా ఒక వార్తాపాక్కింది. ఈలోగానే మన పార్లమెంటులో మొదటి సారి మనం ఆటంబాంబు చేయక తప్పదని వాదించిన ఆనందభాయికు మిగిలిన వారు కొందరు కాంగ్రెస్ వాదులు-అందులో అతివాదులు తోడై అణ్యస్త్రాలు మనం చేయక తప్పదన్నారు. టి.బి.లో ఇది ఏం స్థావరాలు నిర్మించి చైనా విముచిస్తున్నదని తలపోసేకంటే మన లాన్ని మనం నిర్మించుకోవడమే ఉత్తమ ముఖ్య అభిప్రాయం. ఇతరులకంటే ఈ అభిప్రాయం బలపడితే అశ్వర్యవదము.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

తెన్నెలగూటు-

రఘునాథ రెడ్డి గారి మీద ఉన్న తాబిప్రాయం కల్గించడానికి జిల్లాను హీనంగా చిత్రించాలా?

వ్యధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ అంత రంగిత బాధ్యుని శ్రీ పి. ఎ. చక్రవర్తి గతవారంలో నెల్లూరు జైల్లో శ్రీ ఎల్.వి. కృష్ణారెడ్డి వ్యక్తులు ఒక నివేదిక సమర్పించారు. అందులో కృష్ణారెడ్డి గారు కాకుండా మరో నలుగురుకూడా సంతకాలు చేశారు- వివిధ సంఘాల పేరుతో. సోమ శిల ప్రాజెక్టు, కృష్ణావత్తుం చేశి, 'మార్'కు అనుబంధపు పరిశ్రమలను కొరకున్న మొమొరాండం ఇది. ఆ నివేదికలోని రెండు పేరాగాళ్ళువివి:

"ఏ ప్రాంతమైనా ఎంత మొదలై వుంటుందో, దాని నాయకత్వం అంత అభివృద్ధిని కోరకంగా వుంటుందనే సాధారణ సూత్రానికి నెల్లూరు జిల్లా మినహాయింపేయకూడదు. అటువంటి వ్యధాని జిల్లా ఇటీవలివరకు స్వతంత్ర పార్టీకి, సమైక్య కాంగ్రెస్ లో సిండికేట్ గ్రూపుకు, తదితర అభివృద్ధిని కోరకకల్పలకు సాంప్రదాయమైన పీఠంగా వుండడంలో అశ్చర్యంలేదు."

కృష్ణారెడ్డి గారు చెప్పనలచుకున్నదానికి ఈ పేరాగ్రాఫ్ పీఠిక ప్రాయమైంది మాత్రమే. అనలుసంగతి క్రింది పేరాలో వెల్లడించాడు-

"1969 నాటి కాంగ్రెస్ అంతర్గత పోరాటం నుండి, చిలిక నుండి, ఈ జిల్లా ప్రజానికం కొత్త కాంగ్రెస్ కు సుముఖంగాను, ప్రేమసాక్షురాలైన ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వానికి అనుకూలంగాను, శ్రీ. కె. వి. రఘునాథ రెడ్డి గారి నాయకత్వాన సమీకరణమై ఈ ప్రాంత అభి

యథార్థవాది

వృద్ధి నిరోధక కోటను కూర్చివేసింది; పార్లమెంటు, శాసనసభ ఎన్నికల్లో కొత్త కాంగ్రెస్ కు అనుకూలంగా ప్రజావాదాని పెల్లుబిరిగింది."

—ఈ రెండు పేరాలు వదిలిన తర్వాత మీరేమి అనిపిస్తుందోకాని, నాకర్థమయ్యింది మాత్రం ఈ నివేదిక సోమశిలకోసం వుద్దేశించిందికాదు; నెల్లూరు జిల్లాకు రఘునాథ రెడ్డి గారు మకటులేని ప్రజావక్తవర్తి అనే విషయం మార్కర్ ద్వారా ఇందిరాగాంధీకి చేరాలనే తలంపుతో సమర్పించబడిన నివేదికని నా అభిప్రాయం. లేకుంటే సోమశిల—

—కొరవ 9 వ పేజీలో

బోగోలు గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయము - టెండరు నోటీసు

తే 8-9-1974 డి

నెల్లూరు జిల్లా, బోగోలు గ్రామపంచాయతీ యెరియాలో యా క్రింద నుదహరించిన పనులు చేయుటకు నిల్వ టెండర్లు తే 25-9-1974 డి ఉభ వారం సాయంత్రం 4 గంటల వరకు సవరు పంచాయతీ కార్యనిర్వహణాధికారి గారిచేగాని, లేక వారి అనుమతిపొందిన వారిచేగాని స్వీకరించబడి, ఆ దే రో బా సాయంత్రం 4-30 గంటలకు టెండరువార్త సమక్షమున తెరువబడును. టెండర్లు వేయగోరువారు సకాలమునందు భరావత్తుసాముచెల్లింది టెండర్లు వేయవలయును. ఇతరవివరములు అవీను పనిచేయు వేళలయందు తెలిసికొనవచ్చును

సం.	పనివివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తం	చెల్లించవలసిన భరావత్తుసాము
1)	శ్రీ యస్. చైన్ సింగు యింటిదగ్గరనుండి, బోగోలు గ్రామముందరం వరకు డ్రైను నిర్మాణము	రూ 4800-00	రూ 240-00
2)	శ్రీ సూరవనేని సుబ్బయ్య యింటిదగ్గర నుండి శ్రీ యస్. చైన్ సింగు ఇంటివరకు డ్రైను నిర్మాణము.	రూ 4700-00	రూ 235-00
3)	బోగోలు గ్రామములోని శ్రీ కంది నారయ్య యింటిదగ్గరనున్న భావి ప్లాటుపూరము నిర్మాణము.	రూ 500-00	రూ 25-00
4)	బోగోలు గ్రామపంచాయతీ యెరియా రేడినాపురములోని కావి ప్లాటుపూరము నిర్మాణము.	రూ 500-00	రూ 25-00
5)	బోగోలు గ్రామపంచాయతీ యెరియా కప్పరాళ్ళపర్తిలోని భావి ప్లాట్ పూరము నిర్మాణము.	రూ 500-00	రూ 25-00

పి. కృష్ణయ్య, టి. వి.
కార్యనిర్వహణాధికారి,
బోగోలు గ్రామపంచాయతీ - నెల్లూరు జిల్లా.

రసాయనిక ఎరువులు వాడినప్పుడేకాదు

సంకర వరిరకాలు ఏ పరిస్థితుల్లో అయినా స్థానిక రకాలకంటే ఎక్కువ పంట నిస్తాయి!

వర్షాధారంతో పండించినా, సీతపాము వల వనంతో పండించినా స్థానిక వరి రకములతో ఎక్కువపంటుచ్చే సంకర వరిరకములు ఏ పరిస్థితులలోనైనా ఎక్కువ పంటనిస్తాయి. రసాయనిక ఎరువులను వాడినప్పుడు మాత్రమే ఈ కొత్త వరిరకములు ఎక్కువ పంటనిస్తాయనే అపోహ మనులైతూలో ఎక్కువగా వుంది. ఇది నిర్రుదానిది.

రసాయనిక ఎరువులు దొరుకుటయే కష్టంగావుండే ఈ రోజుల్లో రైతులు కష్టపడి సంపాదించిన స్వల్పమైన ఎరువులను ఈ కొత్తవరిరకాలు వాడి, సాధ్యమైనంత ఎక్కువపంటను పండించవచ్చును.

మహారకం

ఈ రకములలోకూడా స్వల్పంగా ఉపయోగించిన నత్రజని కి గరిష్టవరి మితిలో పంటుచ్చే వరిరకములను మాత్రమే రైతులు ఎన్నుకోవాలి. ఉదాహరణకు హెక్టారు (సుమారు 2½ ఎకరముల నేల)కు 40 కి.గ్రా. నత్రజనినిచ్చే ఎరువును వాడినా మహారకంవరి 3,000 కి.గ్రా.కు పైగా పంటుంది. దీత్రమేమిటంటే అందరూ అనుకునేట్లుకాకుండా అసలు నత్రజని ఎరువును వేయకపోయినా ఎక్కువ పంటుచ్చే కొత్తరకాలు స్థానిక

రకములకంటే గిక్కుయంగా ఎక్కువ పంటనిస్తాయి. ఈ విషయంలో రైతులు విచిత్రమైన సందేహము పెట్టుకొనవలసరంలేదు.

రైతు అవలంబించే పద్ధతుల ప్రాధాన్యత

వాడిన ఎరువులు ఎంత తక్కువగా వున్నా రైతు అవలంబించే వ్యవసాయపద్ధతులను అనుసరించి పంట వుంటుంది. అందుచేత ఈ క్రిందిసూచనలు ప్రతిరైతు

అవలంబించి, సాధ్యమైనంత ఎక్కువ పంటను పండించవచ్చును.

ఎంతలోతులో నాటాలి?

1. వరినారు సుమారు 6 అం. ఎత్తు, 4 అడుగు వేసినదానిని వగ్గరగా, లోతుగా కాకుండా నాటినట్లుంటే బాగా పంటలు పెట్టి, నేలనుండి నత్రజనిని ఎక్కువగా గ్రహించి, వేళ్ళ దిస్తారంగా వ్యాపించుటకు అవకాశం వుంటుంది. దీనివలన నేలలోని నత్రజని వృధాకాకుండా వరి —కొరవ 10 వ పేజీలో

కొన్నేకాదు మొక్కజొన్నా రైతుకు వాడదాయకమైనదే!

ఫలితం తక్కువైనా మనకు పశుసంపద పుష్కలంగావుంది!

(డాక్టర్ ఎం. ఎస్. స్వామినాథం)

మన వ్యవసాయపద్ధతనే పశుసంపద కూడా అపారమైనది. 1966 లెక్కల ప్రకారము 1760 లక్షల పశువులు, 530 లక్షల గేదెలు, దున్నెలకోనపో- మొత్తము 3,440 లక్షల జంతువులు మనకు వున్నాయి.

అవులు, గేదెలలో మనకు మేలైన జాతులు వున్నాయి. వీదేశములనుండి కొని రాబడిన హోల్స్టీన్, బ్రాన్స్వీస్, డెర్బీ రకములు వతుగణాభివృద్ధికి విరివిగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి.

మనకు శత్రుమయ్యే పాలలో 60 శాత మునకు పైగా 284 లక్షల అవులు, గేదెల నుండి లభించుచున్నాయి. అయితే, వీటిలో అత్యధికంగా పాలిచ్చే అవులు, గేదెలు యూరప్, అమెరికా దేశములలో విరివిగా పాలిచ్చే అవులు, గేదెల పాల దిగుబడిలో కేవలం 4 వ వంతు పాలను మాత్రమే ఇస్తాన్నాయి!

ప్రపంచంలోని గొర్రెలలో 4.2 శాతం గొర్రెలు మనదేశంలో వున్నాయి. 1966 లెక్కల ప్రకారం మనదేశంలో 420 లక్షల గొర్రెలు వున్నట్లుకేరింది. వీటిద్వారా ఉన్ని, మాంసం, పాలు లభించుటయే కాక, వాటినుండి 150 లక్షల యూనిట్ల చర్మములు, 21 లక్షల టన్నుల ఎరువు లభించుటాంది. వెట్టిప్రాంతములలోను, ఒకమోస్తరు వెట్టిప్రాంతములలోను, అత్యుష్ణముగావుండే రాజస్థాన్ ఎడారులలోను, అతిశీతలంగావుండే లడాఖ్ ప్రాంతం లోను గొర్రెలను విస్తారంగా పెంచుటకు అవకాశములు వున్నాయి.

మనకోళ్ళసంపదకూడా విస్తారమైనదే. 1966 లెక్కల ప్రకారము మనదేశంలో సుమారు 1150 లక్షల కోళ్ళువున్నాయి. మన వ్యవసాయపు పనులకై పశువుల —కొరవ 10వ పేజీలో

జొన్నరకాలు, సాగు

స్థానిక రకములకు అదులుగా సి ఎస్ హెచ్-1, సి ఎస్ హెచ్-4, సి ఎస్ హెచ్-5 మొదలైన సంకరజొన్న రకములను వర్షాధారముతో ఎక్కువపంట పండించవచ్చును. వీటిలో సి ఎస్ హెచ్-1, సి ఎస్ హెచ్-4 జొన్నవిత్తనములు రైతులకు పుష్కలముగా లభించగలవు.

పై రకములకాక, 370, 302, స్వర్ణ, 118, సి ఎస్-35-41, 604, 329 రకాలు కూడా పై సంకరరకములవలన ఎక్కువ పంటుచ్చే జొన్నరకాలు.

విత్తనములను చల్లెసమయం అరేబ్ యితువులో యితువవన వర్షములు ప్రారంభముకాగానే జొన్న విత్తనమును చల్లుటవలన పంటకు మొవ్వు ఈగ వాడిలేకపోవడయేకాక, ఎక్కువ పంట పంటుంది. ఈ విధముగా అద

నులో విత్తనములను చల్లుటకు అదనపు ఖర్చు ఏమీవుండదు.

మొక్కల సంఖ్య

స్థానికరకములవలెకాక పైన చెప్పా సన్న జొన్న రకములను హెక్టారుకు 1,50,000 నుండి 2,00,000 మొక్కలు వుండనట్లు ఒత్తుగా చల్లుటవలన గరిష్ట పరిమితిలో పంటను పండించుటకు వీలౌతుంది. దీనికి హెక్టారుకు 4 నుండి 5కి.గ్రా. విత్తనములు కావసమవుతాయి. వీటికి ఆయ్యే అయ్యే కూడా జాలా తప్పక. మొక్కకు, మొక్కకు మధ్య 4 నుండి 6 అం., వరుసకు, వరుసకుమధ్య 18 అం. దూరము వుండనట్లు చూడాలి.

చీరలు పట్టుకుండా జాగ్రత్త సాధారణముగా పై జొన్నరకములకు —కొరవ 10వ పేజీలో

పొయ్యిరైతు

కన్నవారి కలలు "రసిక్"

పిల్లల భవిష్యత్తనే వ్యవసాయపూర్వకంగా అర్థంపెట్టేవంటాయి

కన్నవారి అభివృద్ధి: పిల్లల భవిష్యత్తు కలిదండ్రుల కలలు కంటూనేవుంటాయి కమ్మని అంగారకంలు ఎదలోవారికి పొంగివస్తుంటాయి

కీర్తన: అంబ

పెద్దవాడు కావాలి ఇంజనీరు దిన్నవాడుకావాలి డాక్టరు ఉన్నదొక్కటే గుంట దానికే కలెక్టర్ కావాలంటుంది కోర్కెలలా పైపైకి లిగనాగునా వెదకాలి సన్మానార్హులని వేదల్లా కాక చూడాలి గోదల్లా.

సరైన సాగిపోతుంది కావచ్చే "వాడిలాట"కాదు.

అయితేకొంచెదువు వదేళ్ళవలనూదేరి ఎక్కువకొంచెలైన పెద్దవాడు వదేళ్ళు గిరుడొగంలోన్నంటి అదితరంగా నల్లదేవున్నాడు కొడు.

వినుగుదెంచని విశ్రమాన్నగిలా "అనాటమి"పై ఆరవ దండయాత్రకు అవసరమైన బానిసులు

పుచ్చుకుంటున్నాడు

కాబోయే వైద్యుడు.

కలెక్టరు భార్యకావలసిన దిన్నది దిక్కెట్టు కలెక్టరును ప్రేమించి గచ్చివిచ్చగా గుళ్ళొప్పే చేసెనుకున్నది

పిల్లలనుగూర్చి పెద్దవాళ్ళు

కంటూనేవుంటారు కలలు అపిల్లలు పెద్దలై పిల్లలనుకంటూనేవుంటారు ఈ పెరిగిన పిల్లలు ఆ వృత్తిన పిల్లలనుగూర్చి అలోకంపెట్టేవంటారు కలలు.

జమీన్ రైతు చందా

సంచకృతం చందా	రు 20-40
6 మాసములకు	రు 11-20
విడిచెడి	0-40

భూసార అభివృద్ధికి, పుష్కలపంటలకు భేమైనవి కాపర్, జింక్, ఐరన్, బొరాక్ మెగ్నీషియం, కాల్షియం పగైరాల లోపాన్ని పూరించే మేలురకం ఎరువులు

చేతక బ్రాండ్ మైనర్ ఎరువులు

ఈ సరిక్రొత్తరకం మైనర్ ఎరువులు వరి, ప్రత్తి, పొగాకు, వేరుశనగ సజ్జప్తరకాలుకూడా అస్పృరకాల కాయగూరల పైరకు, పండ్లతోటలకు వేర్వేరుగా తయారుచేయబడ్డాయి. దుక్కలో వేయడానికి 3 కేజీల ప్యాకింగ్లోనూ, (స్ప్రే చేయడానికి 1200 గ్రాముల ప్యాకింగ్లోనూ, సీల్డ్ బిస్కూలలోనూ బోరుకుతాయి.

వివరాలకు

నరేంద్ర పెర్టిలైజర్స్

రైల్వేస్టేషన్ రోడ్డు కావలి

కావలి 'కోడెనాగు' దొరికింది!

ఇదొక కొత్తరకం దొంగతనం. ఆగస్టు 12 తేది రాత్రి కావలి శ్రీరాం పిఎస్ ఐసో కొముడి పక్కన 'కోడెనాగు' మాత్రంగా మునుపటి నాగనాగుల మామయినదే. ఇది మామయినదే. అసలు సినిమాలో మామయినదే. మన మెరుగము. 25 వేల రూపాయల అమ్మదే. పిఎస్ ఐసో కొముడి పక్కన దొంగలు ఆపహరించినట్లు తెలుసు.

అమ్మదే. కావలి శ్రీరాం పిఎస్ ఐసో కొముడి పక్కన దొంగలు ఆపహరించినట్లు తెలుసు. అమ్మదే. కావలి శ్రీరాం పిఎస్ ఐసో కొముడి పక్కన దొంగలు ఆపహరించినట్లు తెలుసు.

ఆచార్య దేవభవ!

9 తేది దాదాపు ఆపహరించిన దొంగల కృతం అనిపిస్తోంది. ఆ వార్తలు సంతోషంగా - ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ!

ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ!

దొంగలపాతం పై న్యూస్ సభకు హాజరైన శ్రీ పి. మాలకొండయ్య ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ!

ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ!

వెంకటాచలం సభలో శ్రీ రామిరెడ్డి దళితరూపరెడ్డి మాట్లాడుతూ, పిల్లల శిల్ప సంగ్రహం పెంపొందించుట కృషి చేయవలసిందిగా కోరారు.

ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ! ఆచార్య దేవభవ!

మంత్రి చనుమోలు ఒక్కరోజు పర్యటన

జంగం వెంగళరావుగారి 'స్కూలైడ్' రోడ్డు-భవనాలమంత్రి శ్రీ చనుమోలు వెంగళరావు 8 తేది ఉదయం గూడూరుపల్లి కోటసమితిలో ఒక్కరోజు రెండు పందాయితీ భవనాలకు, ఒక్కరోజుకు రెండు కట్టించేసి దర్శనానిచ్చారు. నల్లవరెడ్డి సోదరులు ఇటీవల ఎందువల్లో మంత్రిలు గింజును కాస్త మండిచేసుకుంటున్నట్లున్నారు. రెండువారాలగా చూస్తున్నారా కోటసమితిమీద మంత్రిలదా! వాడూ వారివట్టా కోటవారు పుచ్చుకున్నారా అని వింటున్నారా!

కోటసమితి నెలబల్లి, రెడ్డిపల్లి గ్రామాలను గ్రాండ్ ట్రంక్ రోడ్లలో కలిపే ఆరు ఫర్లంగుల రోడ్డును మంత్రిగారు 8 తేది ఉదయం తెరిచారు. ఆ రోడ్డు పొడవు 70 మీటర్లు; కరువు నదులతో నిర్మించబడింది.

కర్నాట నెలబల్లిలో దాదాపు 14 మీటర్లు ఎత్తున నిర్మించిన ప్రాథమిక పాఠశాల భవనాన్ని కూడా మంత్రిగారు ప్రారంభించారు. సభను ఆధ్వర్యంలోని శ్రీ సర్వరెడ్డి శ్రీ నివాసులు రెడ్డి వెల్లువనీరు పూరణకుండా కంట్రెక్టు పెన్నేరువద్ద కిర్యా యర్లు కట్టించారని మంత్రిగారు కోరారు. శ్రీ ఎ.కె.సి. మామిడికొల్లునుండి నెలబల్లి చెరువుకు సవరణదానల్ కావాలన్నారు.

బుచ్చి పంచాయితీ-ద్వితీయ బహుమతి

రాష్ట్రస్థాయిలో 1972-73 ఉత్తమ పంచాయితీ పోటీల్లో బుచ్చి పంచాయితీ ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. కేంద్రప్రభుత్వం రెండోసారి ఈ పోటీలు నిర్వహిస్తోంది. వస్తుల వసూళ్లు, హరిజనవాడలకు మంది నీటి సరఫరా వస్తారా కార్యక్రమాలు బహుమతికి కొంతభాగం. రెండవ బహుమతి రు 500 లు, ఒక మెరిట్ నర్టిఫికేటు లభిస్తాయి.

ఈ బహుమతి గ్రహీతలకు మళ్లీ జాతీయస్థాయిలో పోటీ వుంటుంది. అందులో నూ గెలిస్తే అప్పుడు సర్వం శ్రీ మేనకూరు రాధాకృష్ణారెడ్డిని అభినందిస్తాము.

రాష్ట్రపతీయవల ఆ కళాత్మక పోరుడు. అతడికి దేవస్థానం దొరస్తానంటుంది. 23 తేది ఆవడి దేవస్థానంలో హస్తలాభం ప్రదర్శించబోయి చేతులు చేడి లు తగిలించుకున్నాడు. దేవుడికి వెనకవెట్టలోయేరికి పాతకథలన్నీ అప్పుటంగా బయటపడ్డాయి. 'కోడెనాగు' దొంగతనం తనదేమిటగానే అనిపించి బుచ్చిగా పొచ్చుకున్నాడట. అ సుబ్రహ్మణ్యం.

పోలీసు యంత్రాధార్థిలు దాటలు చేసి నట్టులేదు. శ్రీరాం పిఎస్ ఐసో కొముడి 75 మీటర్లు పొడవు ఉన్న ఫిలింను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

దొంగతనాలెన్నికలో చూడండి! మరొక రెండేమిటా రోజులు అలసత్వం వుంటే 'కోడెనాగు' 10 వేలకు వెంట్రోయి, రంగూన్ వెళ్ళేస్తున్నారేమో. రంగూన్ లో అయినా దొంగనరుకను ఎట్లా ప్రదర్శిస్తారో మొత్తమీద ఎం. ఎస్. రెడ్డి అభ్యర్థనవుతుంది.

—కొరవ 11వ పేజీలో

డాక్టరు లేడు-డాక్టరమ్మ రాదు!

30 గ్రామాల రోగులకు ఆకాశ్మీతి మర్రి పాడు ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రం నాలుగు మాసాలనాడు డాక్టర్లు మార్చారు; బడులు చేయలేదు. లేడిడాక్టరుంటే అమెరికా నెల్లూరు కావురం; నెల్లూరు కావాలంటే 'విజిల్' చేసి పోతుంది. దూరవారాలనుండి వచ్చిన రోగులు నిరాశోపహతులై పుసూరుమంటూ ప్రభుత్వాన్ని బండబాతులు తిట్టుకుంటూ పోతున్నారు.

ఇది వెనుకబడిన ఉదయగిరి తాలూకా గ్రామం. వైద్యానికి నెల్లూరుకు పోగలిగిన వారులేరు. ఇటువంటి ఆరోగ్యకేంద్రమా ఈ దుస్థితిలో వుండవలసింది? మరి ఇంక

అన్యాయమా? మంత్రి రామమూర్తిగారి ప్రకటనలు వదిలి కడుపునింపుకోవలసివస్తుందే కాని అస్పత్రులు మాత్రం అట్టనవున్నాయి!

వెంబులూరు బియ్యం

రెండువేల జవాబుగల ఈ గ్రామ చౌక డిపోకు 20, 25 రోజులకు 50 టన్నుల బియ్యం ఇస్తారు. అన్ని డిపోల్లో రూ 1-50 అయితే; ఇక్కడ రూ 1-90! ముఖంమీద మంత్రింటి నట్టు, డిపోలో అందరికీ బియ్యం ఇవ్వడం లేదు. అడిగితే కసిరి బునెకొడుకున్నారు. మాగతి ఇంటేనా అంటున్నది - మూడు పేజీల సంతకాలు, నికానీలుగల ఒక వత్రం, మీసోష కాస్త విధానించండి!

వీ వసతిలేదు!

సంతకాలువల్ల కండ్లటి వాడునవున్నా -కొరవ 11వ పేజీలో

మాటకచేరి

* 'లా'వొక్కింతయు లేని లా కాలేజీ!
** డి. కె. కాలేజీకి మరొక మూడు లక్షలు -
పి.జి. సెంటర్, అటానమస్, బస్ వగైరాలు

పుష్పకవిహాసం లాంటిది ఆర్ కాలేజీ - పి.జి. సెంటర్, అటానమస్, బస్ వగైరాలు. మామయినదే రోకలాంటిది. ఆర్. - ఇది పురాణవాసన కొద్దాంధికమా? కొండనీటి దాంతాడంతటిది - ఇది అంతదాగున్నట్లు అనిపిస్తున్నట్లులేనట్లుంది. సరే పోనీ; ప్రస్తుతానికి ఏదో ఒకలాంటిది. ఆర్. కాలేజీకి ఆర్ కాలేజీలో 'లా' వొక్కింత కలగవోహంది. దా న్నాళ్ళు ఉండి, పూరింది, కడకీకోరిక పూరిందనందుకు మనమంతా తన్మూలమైతిమి హాహా! వి. పి. డి. కామాదిగాల డిగ్రీ కాగితాలతో 'మీద వందతు'లై పదార్థకొద్దన్న నిరుద్యోగ నిర్వాసిలకు, ఎమ్మె గిమ్మె వట్టాలు పుచ్చుకున్నా కొంతవట్ట పూర్తిగా తిరిగి తిరిగి మరొక డిగ్రీకోసం ఎగిరిపోతూ వుంటు (మీదనే మొన్నోక ముఖం 'మేకా వుంటు' అని నిరూపించాడు. మేక+అవులు అట. అంటే మేకకు మేకమే అవులు; పాలకు పసిరిని అని భావించేప్పాడు); అదృష్టదేవత బంటికన్నుతో ఒక గంపి చూచి ఏ అపీసులోనో గుమాస్తాగావడేస్తే గుడ్డిలోమెల్లగా కాస్తవల్లగా ప్రతుకతున్న ఎగ్జిట్ డిప్యూటు - వెరసి డిగ్రీ గతప్రాణు లందరికీ తమతమ నామదేయాలకు వెనుక మరొక రెండక్షరాలు తగిలించుకునే మహద్వా గ్యం ప్రసాదించబోతున్నా మ. య. వ. ప్రభుత్వానికి మనం ముక్త కంఠంతో కోహర్లు చెప్పాలా!

మొత్తమ్మీద ఆవాహన వి సర్వ నా లేకుండా సాగుతున్న మన నెల్లూరు విద్యా రంగానికి సరికొత్తగా దిగుమతి కాబోతున్న ఈ వి.ఎల్. సరుకుకు మందిగిరాల్చుండేట్లే వుంది. ముఖ్యంగా అపీసుల్లో పనిచేసే గుమాస్తాలు గిమాస్తాలు వి.ఎల్. సరుకు వ్యూలో ఎగిరిపోతున్నాయి అప్పుడే ముమ్మ

రంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఎలాగోనీ పిల్లలకు సరదాన డిగ్రీ పురుషనారాణిని, స్వల్పోట్లు తరింది చెప్పింద చాట్టకీలకంగా కనిపించడంలేదు. నిజానికి ఆ చెట్టకుందూడా అట్టే తావున్నట్లులేదు. ఇప్పుడే దాదాపు 130, 140 మంది బాల్యురూరు నెల్లూరు వాట్లా! వాళ్ళలో మహాయితీ ఒక భజను మందికి మాంది ప్రాప్తిను, మరొక రెండు

గో పి

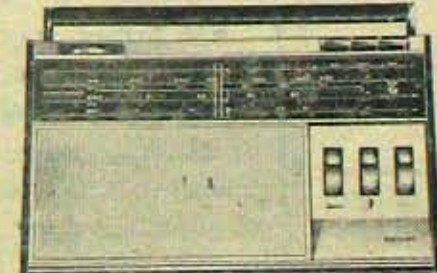
దశమకుండి ఒక మోస్తరు వ్యాపారం సాగుచుంది. ఇంకో పాతిక ముప్పయి మందికి బోబాబోడి ప్రాప్తిసమర్పించు. పోతే ఇక చెట్టుకింద ప్రిడర్లకమందో మీరే తెక్కతెర్చుకోవండి.

చెట్టుకింద ప్రిడరంటే ఒక దిన్నకళ గుర్తొస్తోంది. అప్రస్తుతమే అంబా, సర వాటో చెప్పకుండా. వెనకటికా వాడూడి ఇద్దరూ రోడ్డులో కత్తిదాడును 'మీదీదన్ను పిచ్చుకరావోయ్, ఆ చెట్టుకిందవుంటాడు' - అని కోకాట. ఆర్ కాలేజీకి సదరు ప్రిడరు గారివద్ద తెచ్చి ఇద్దరూ రోడ్డును యథా కథంగా వలించాడట. అందుకా గడుసరి లామరేమన్నాడో తెలుసా - 'చెట్టుకింద ప్రిడరంతా ఇద్దరైపోయారు; ఇంకొక్క డెవరూ లేరువారే' - అని నా మాటగా చెప్పుకో - అని తరిమినాడట. ఇద్దరూ తన పోడిపోకాక మేకుగుడ్డుకోవడంతో మళ్ళీ తన సర్వీసులో అట్లా పోకిన పాపానపోలేదని పూర్వాశయంలో లాయరైన ఈ కామిడ్లు బాబ్రాములో విన్న కళ.

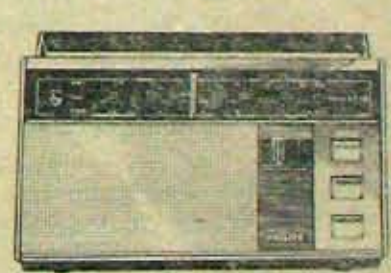
సరే, ఈ పిడకలనేమి మానేసి అసలు కళలోకి వెళ్దాం. ఇప్పుడే రెండులవళ్ళ -కొరవ 12 వ పేజీలో

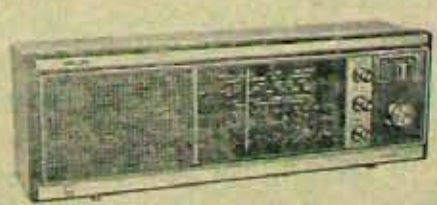
PHILIPS

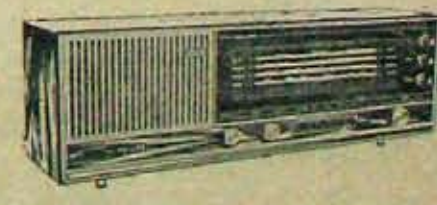
NEW COMMANDER 15 RL 447 Rs 495/-

PHILETTA 15 RL 312 Rs. 435/-

PRIDE 15 RB 327 Rs 495/-

MAJOR 15 RB 536 Rs. 800/-

సాయి నాథన్ అండ్ కంపెనీ - నెల్లూరు.

ఫోన్ నెం. 78

S. T. EXTRA

నెల్లూరు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు

వినియోగదారులకు

పునః ధృవీకరణ

అసలం చెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వశాస్త్రాన్ని గూర్చి మళ్ళీ ధృవీకరణ లభించింది. అంతే కాక మంత్రిగారి బాధికారంలో ఆయన పేరుండడం తాము మన్నించుము.

చెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వశాస్త్రాన్ని గూర్చి మేము యిన్నిసార్లు యితరంగా బట్టగొట్టినట్లు వార్తలు వచ్చడం కేవలం అభిమానంతోనేనే దురభిప్రాయం పాతకులలో కలగవచ్చు. వార్తల వేషం తప్ప అందులో ఏ 'మానము' లేదు.

చెంకటరెడ్డిగారికి మంత్రిత్వం యివ్వ వద్దని నెల్లూరు, గూడూరు, చెంకటగిరి నుండి ఢిల్లీ అగ్రనాయకులకు తంతులు పోయినట్లు సమ్యక్ మైనవార్త. వెల్లిపడడం తప్ప వీటివల్ల ఏ ప్రయోజనమూ వుండదు. అశ్వవిద్యాలయం లేదా వాళ్ళు, పిరికివాళ్ళు చేయ వలసినవని యిది. అర్. డి. అర్. కు ఒక వదలివస్తే సంతోషించాం; మంత్రిత్వం వద్దవుంటే మరీ సంతోషించివుండేవాళ్ళం. అటును అప్పుడు చెంకటరెడ్డికి మంత్రిత్వం వస్తుందంటే వుక్కిపడడమేమి? వ్యతిరేకతను ప్రదర్శించడమేమి? సంత

దితంకాదా?

రాజీయవాదులలో ఈయన మంచి వాడు, ఆయన చెడ్డవాడు అని అదివరకు అనుకునేవాళ్ళం. ఇప్పుడు ఆ విధంగా రావించడం పా. పాటనే వ్యతిరేకతను ఏర్పడింది. అవలక్షణాల్లో తరతమలేదా తప్ప, అందరూ అందరుగానే వున్నారు; ఒకరు ఇంకొకరిని ప్రేరితి మావగలిగిన క్లితి లేకని మా అభిప్రాయం. అవిధంగా మా పేవాళ్ళు వ్యక్తిగత ద్వేషంతోనో, వర్గ వ్యవస్థతోనో, స్వార్థకారణాలతోనో తప్ప; వ్యజల దృష్టితో కానేరదు. జిల్లా రాజకీయాలను, రాజకీయవాదులను కాది వడపోసిన అనుభవం కలిగిన దృఢాభిప్రాయం ఇది!

ముఖ్యమంత్రి రాక

20 తేది ఏ. సి. వర్గం కి సభలో పాల్గొనడానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళ రాజు, ఏ. సి. పి. సి. డి. టి. టి. శ్రీ చెంకట నారాయణగారలు వస్తున్నారు. వెంగళ రావు తిరువత్తికి ఏ మా నం లో వచ్చి నెల్లూరు చేరుకొనరు; చెంకటనారాయణ అరోజు వుదయం రైల్వే దిగుకొని తెలు

స్తున్నది.

అరోజు సాయంత్రం ఏ. సి. విగ్రహం వద్ద వర్గం కి సభ జరుగుతుంది. ఏర్పాట్లు బాగానే వున్నట్లున్నాయి. మధ్యాహ్నం కాంగ్రెస్ వర్గం సభకుగా 3 గంటలకు అప్పజాబులోవుంది. ఇతర కార్యక్రమా లేవనావున్నాయేమో తెలియదు.

ఏ. సి. కాంగ్రెస్ విగ్రహం పునఃప్రతిష్ఠిత మైంది. ఈ సారి కాస్తరూపం కనపడు తున్నట్లేవుంది. ఏ. సి. ని సన్నిహితంగా చూచినవాళ్ళకు, మెలిగినవాళ్ళకు పూర్తి తృప్తి కలిగిన లేకపోవచ్చు నేమోకాని ఈసారి విగ్రహం ఫరవాలేదనిపిస్తుంది. మనిషిలోని బానిసత్వం రాతి. లోహ విగ్రహాల్లో చూడలేముగదా!

ఈ సందర్భంలో ఒకసలహా ఇవ్వడం అప్రస్తుతం కాదనుకుంటాము. భక్తవత్సలు రెడ్డి జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడయ్యాడు. కాంగ్రెస్ అయిన మరమ్మత్తు చెయ్యగల డని అభివేదము. కాని ఆయన చేయగలి గినవని ఒకటున్నది. ఇహంకా ఏ. సి. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా వుండగా ప్రారం భించినదని జ్ఞాపకం - జిల్లా కాంగ్రెస్ భవనం. ఈ పాటికేళ్ళనుండి ఆ మొండి గోడలు అట్టినేవున్నాయి. ఎందరో వచ్చారు, ఇదిగో పూర్తిచేస్తాం అంటూ అరచేతిలో వ్రేలుతలం చూపించారు. అంతా వుత్తదే అయింది. ఎవ్వరూ చెయ్యరు. చేసినవారి వల్ల వ్యక్తిగతంగా వచ్చే చా బ మే మి వుండదు. అందువల్ల భక్తవత్సలురెడ్డి ఆ వనికీ పూనుకోవాలి; దాన్ని పూర్తిచేయాలి; ఏ. సి. పేరు నిల్వాలి. వచ్చే సంవత్సరం వర్గం కి సభ అక్కడే జరిపేటటుందాలి.

ఒక భవనం అ వ స ర మై నం త పటిష్ఠంగా, ప్రయోజకంగాలేదు కాంగ్రెసు. ఎవరు అధ్యక్షుడుగా వుంటే వారి తోటిలో నివాసం చేయడం దానికి అలవాటైపో యింది. అటువంటి వ్యక్తిత్వంలేని సంస్థకు సొంతభవనం అనవసరమే. కాని ఒక రాజకీయ గ్రంథాలయంగా, కాంగ్రెస్ పరిశ్రమ అధ్యయన కేంద్రంగా, ఇటాలు గిటాల పరిశోధనా నిలయంగా అది ఉపయోగ పడవచ్చు. కాంగ్రెస్ వాదులకు ఎప్పుడైనా దుశ్చిహ్నుల్ని సమావేశం కాదలనుకుంటే అక్కడ సమావేశం కావచ్చు; పేరుకు ఒక అఫీసు పెట్టుకోవచ్చు; మంత్రిగారి సంగా దారిన పోయేవాళ్ళతో ఏర్పాటు య్యే 'వర్కర్ల మీటింగు' అక్కడే జరగవచ్చు. ఏదైనా కాని; ఏ. సి. ప్రారంభించిందికాబట్టి, ఆయన స్ఫూర్తితోనేమైనా అది పూర్తిచేయ దగివుంటుంది. అందులో అందరికంటే భక్తవత్సలుగారికి ప్రత్యేక బాధ్యత ఎక్కువ.

సుబ్రహ్మణ్యస్వామి చుట్టేపాడు!

ఇససంఘములు రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని పిలిపించి 8 తేది సాయంత్రం 5 వ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ జి. వరంధామరెడ్డి అధ్యక్షతన బోధాహారా పరణంలో విహారంగసభ పెట్టారు. దానికి ముందు దిన్న ఆరేగింపు వగైరా అహంకారం జరిపారు.

సుబ్రహ్మణ్యస్వామి మా వ్యక్తి యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసరుగా వుండే వాడు. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ ఆయన సలహాలు, సేవలు అవసరమని ఇండియన్ ప్రత్యేకంగా ఆయన్ను పిలిపించి ఉద్యోగమిచ్చిందట. ప్రభుత్వ విధానాలు సబ్బక రాజీనామా చేసేకాదు. ఇససంఘములు ఆయన్ను వాటేసుకున్నారు. రాజ్యసభకు ఎన్నిక చేశారు ఇండియన్ కౌన్సిల్ తలగోట్టు వ్యక్తియింది!

భరల పెరుగుదలనుండి రై సెన్సుల కుంభకోణంకా సకల విషయ ప్రధా నంగా సాగింది సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ప్రసంగం. గత సంవత్సరం భరల 40

కాతం పెరిగితే, ప్రసవవత్సరానికి నూటికి నూరుకాతం పెరిగేట్లున్నాయన్నారు. క్యూలో నిలబడ్డానికి బదాయుగైనా విద్య అందాలని, కుటుంబ నియంత్రణ వనికీ రాదని ఒక విషయ వినిపిచాడు. పెరిగినా వగైరా అరేవైన గుడ్డల తయారీ నిలిపేసి, చాక గుడ్డలు ఉత్పత్తి పెంచాలన్నారు. ఫ్యాక్టరీల్లో చూడు పిల్లలు వద్దకిని వని చేస్తే నిరుద్యోగ సమస్య తీరుంది; ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది - అన్నారు. చివరికి చేతంలో రెండు పార్టీల వద్దకి మేలని నూదించాడు.

సుబ్రహ్మణ్యస్వామి చెప్పినదంతా నిజమే; అవశ్యం అవరణీయమే! బతే వినే వాడుకెప్పుడు? కడకు ఇససంఘం అది కారంలోకి వచ్చినా అడగిస్తుందనే నమ్మకం ఏముంది?

సభాసంతరం జరగసంఘం తరపున శ్రీ నాథా వెంకటేశ్వరయ్య 20 లు తక్కువ 28 వే.తో, దుక్కలు వాతో సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని సన్మానించారు.

బియ్యం: కిరసనాయిలు

బియ్యంధర పెరగాలేదు, తరగాలేదు. నిలబడివుంది. అంతవరకు సంతోషించాలి. కాని కటకటమాత్రం అట్టినేవుంది. మొన్న కూడా ఒక బియ్యంలాగే తడవద్ద పట్టు బడిందంటే, దొంగరవాడా నిల్చిపోలేదనే ఆర్థం.

కిరసనాయిలో కు సామాన్యప్రజలు యిబ్బందిపడిపోతున్నారు. లీటరు రెండు రూపాయలవరకు పోయింది; అదైనా దొరికేది కష్టంగావుంది. ఎక్కువమంది బిల్లర వ్యాపారులకు యిద్దీ, ఎక్కువభర కమ్మితే చెది మెలిచేట్టుంటే ఈబాధ కొంత తగ్గవచ్చు.

కున్నె రెండు నెలలనుండి చక్కెర క్లీరింగ్ కోత. ఇది కోతకాదు; కాఫీ దాసు లకు వాత. ఇచ్చేదేదాలదు; అందులో కోత అన్యాయమిందీ!

రోటరీ డిన్నరు- గెస్ట్ కంట్రోల్ ఆర్డరు

సుభాంతమైన దిన్న గొడవ: 8 తేది రోటరీ గవర్నరు శ్రీ పి. అర్. సీతారాం రాక. నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బు సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసింది - విందుతోనహా. వ్యతి విడూ జరిగే విందు కార్యక్రమమే యిది; ఏనామా అక్షేపణకాలేదు. మొన్నమాత్రం రోటరీ సమావేశం ప్రారంభమైనతర్వాత నమకుంటాము; క్లబ్బుకు ఫోన్ వర్తమానం వచ్చిందట - అయ్యో! గెస్ట్ కంట్రోల్ ఆర్డరనేది ఒకటి కాకపోయినా బృతికుందిగదా; అది వుండగానే దానికి అంత్యక్రియలు జరుపుకొకా; మీసవడదు అంటూ ఒక అధికారిగారింకు చెప్పిందట. స్వామీ! కాకి అరుస్తుండడం, కరవాడు ఎండవతుండడం ఏరూ మామూలేకదా, ఇప్పుడెందుకీగొడవ

జాతీయ అవార్డు పొందిన టీచరు శ్రీ శ్రీరాములు

బొడ్డువారివారిం ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచరుగా రిటైరైన అదర్శోపాధ్యాయుడు శ్రీ జి. శ్రీరాములు (పిఐ) ఈ సంవత్సరం జాతీయ అవార్డు పొందాడు. రాష్ట్రంలో ఈ గౌరవాన్ని పొందిన అదర్శో ఉపాధ్యాయుడు. శ్రీరాములు గొడవరంవాసి.

జాతీయ అవార్డును పొందిన తొలి నెల్లూరియ్యుడైన అధ్యాపకుడు స్వర్ణీయ అజిత్ కుమార్ కాపునయ్య. తర్వాత మరో ముగ్గురికి లభించింది. శ్రీరాములు ఇహంకార బదవవాడు.

జాతీయస్థాయిలో సన్మానం పొందడ మంటే టీచరు పీఠికం సార్వకం కావడమే అవుతుంది. శ్రీ శ్రీరాములుకు మా అభినందనలు.

అని రోటరీవాడే ప్రత్యక్షత మిచ్చిందట. అదంతా నానెందుకు, మా ప్రెజిడెంటుని కలసుకొని చెప్పకొండి అంటూ ఆ అధికారిగారింకు ఫోన్ పెట్టించింది. తర్వాత విమిజిగిందో ఏమోకాని, విందుమాత్రం సదావుగా సాగిపోయింది. గెస్ట్ కంట్రోల్ ఆర్డరు ఫోన్ల గొంతులకు అడ్డువడలేదు! అన్యాయంగావుంది ఈ వుదంతం.

ఎప్పుడీసంగతో ఎందుకు? మొన్నటి ముహూర్తానికి కున్నెనే వందలాది వివాహాలు జరిగాయి; అందులో వేలాదిమంది విందులు కుడి చారు. విందు ఇన్ని గంటలకు అని అడుక్కొని పెళ్ళికార్లులేదు. అందులో అధికారులు అందిన కార్టలా వున్నాయి; అధికారుల హాటెైన పెళ్ళికార్లు వున్నాయి; ఇహంకార వారు విందుసేవించిన వివాహాలుండినా ఆశ్చర్యంలేదు.

వాదీసంగతి పోసింది. నిత్యం ఏదో ఒకవిందు జరుగుతున్నది. మంత్రివర్గ లోర్నినవచ్చును విడిగాజరుగుతున్నది. కేంద్ర మంత్రిమొదల, రాష్ట్రమంత్రివరకు ఈ విందులు ఆరగించారు; ఆనందించారు. - కొరవ 7 వ పేజీలో

Andhra Pradesh State Electricity Board
Office of the Superintending Engineer
(Operation) :: NELLORE.

TENDER NOTICE

Sealed tenders are invited for the purchase and removal of coal-ash (Fly-ash) at 30 M. W. Nellore Thermal Station/Parugupadu Village, Kovur Taluk, Nellore Dist. The tenders will be received upto 12-00 hours on Dated 19-10-74 and will be opened at 15-00 hours on the same day in presence of such of the tenderers, who may present.

The sealed tenders must be superscribed with the following otherwise the tender will be summarily rejected

"Tender for purchase and removal of coal-ash (Fly-ash) due on dated 19-10-1974, EMD for Rs 1000. enclosed through Demand Draft No— Dated—"

S.No.	Name of the material	Description of work to be executed	EMD to be in each tender	Cost of closed der spec
1)	Coal ash (Fly-ash)	Purchase and removal of coal-ash (Fly ash, collected at Nellore Thermal Station)	Average quantity:- 20 tons per day	Rs. 1000 Rs. 5-15

Intending tenderers may purchase the tender specification on payment of Rs 5-5 per copy of each specification either in the form of cash or by money order in favour of chief Accountant/Expenditure/Operation circle/A. P. S. E. Board/Nellore on any working day between 11.00 A. M. and 3.00 P. M. from dated 20-9-74 to dated 18-10-1974. Requisitions received beyond the specified date will be summarily rejected and money sent, on this account will not be refunded. Tenderers who have purchased the tender specification need only to quote. The Andhra Pradesh State Electricity Board is not responsible for the postal delays.

—(Sd) R. V. NAIDU,
Superintending Engineer.
Operation : Nellore

Phones : 398 & 718.
Tele :
G ams : Operation.

సంస్మరణ

ఆరేళ్ళనాడు అకాలంగా మమ్మడిచి పోయిన మా అనుంగు సోదరుడు

చెంకటసుబ్బారెడ్డి

(సంతతిరెడ్డి)

6 వ వర్ధంతి

18 9-74 తేది బుధవారం ఉదయం 10 గంటలకు ముర్తిపూజ రోడ్డు ఒకటవమైలు సమీపమునవున్న సమాధుల తోటలో జరుగును. స్వర్గీయుడైన మా సోదరుని అత్తుకు కాంతి కలుగుగాక!

—కె. వి. అర్. సోదరులు.

కంకార్డ్ తిరిగివెళ్లింది

(మొదటిపేజీ కొరవ)

కంకార్డ్ దుష్ఫలితాలు: అంధత్వం, చర్మవ్యాధులు

ఆర్యుని కావాలని చాలామంది ఆశతో ఆకాశంవైపు కళ్ళువూగింది. చెవుల నిక్కబొడుచుకొని, కాదుకొని వుండినారు. కొందరైతే తమరాలగిమిరాలు నిర్లంఘనమైవుండి, కడకాపాగవారైనా పోవోసిన, 'హోటోలు' తియడానికి మిలుకా లేదన్న 'హిందూ'వారైనా అబద్ధంచెయ్యా లని ఉబలాటపడ్డారు. కాని కేవల 'కంకార్డ్' మోసగింది.

ఎవ్వరూ తిరిగివస్తుందని అనుకున్నారు కాని 12 తేది అని ఎవరూ అనుకోలేదు. కొద్దిమంది అధికారులకుమటుకు ముందుగా వార్త వచ్చిందట; కాని వారు అంతగా వట్టిండుకున్నట్లులేదు.

ఐతే ఈసారి మొదటితడవ చేసినంత శబ్దం లేననిపించింది. కర్మిలు పెంటలు కడలడం, తలపులు కుదుకు లాడడం వగైరాలేమీ జరిగినట్లులేదు. వట్టులుగిట్టులు కాస్త పెంపేలేత్తి గాగి అంటూ చెల్లాచెదురగా ఎగరడంమటుకు కనిపించింది. ఐతే సాధారణంగా పిడుగుపాటు శబ్దానికైనా కుప్పాగిపెట్టుకు ద్వనికైనా అది కలవరం చెందడం సహజంగా జరుగుతుండేదేదా? కోడిగ్రుడ్ల సంగతెట్లావుందో ఇంకా తెలియ రాలేదు.

[6 వ పేజీకొరవ]

అధికారకు తెలియని మందులు కావని. పీటన్నీటిని చూచి, సహించిన అధికారులు ఇప్పటివరకు నిద్రపోతుండిన అధికారులు రోటరీ దిన్నరును ఆశ్చర్యచకించడం వింతగానేకాదు, విభ్రాంతంగాకూడా వుంది

"Each one Teach one"

కీర్తన ఇద్దీ శ్రీ. వి. ఎల్. ఎ. రెడ్డి యిద్దిన ఆకర్షణీయమైన నిరూపముడి; దీనిని నిరూపించాడు ప్రబోధమనడం బాగుంటుంది.

శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం వయోజన విద్యారాశి కోరికపై, సి. ఎ. ఎం. హైస్కూల్లో ఒక సభ జరిగింది. సభాధ్యక్షులు శ్రీ. వి. ఎల్. ఎ. రెడ్డి విద్యావంతుడైన ప్రతిఒక్కరూ ఒక్క నిరక్షరాస్యునికైనా అక్షరజ్ఞానం కల్పించడం ధర్మమని పుద్బోధించారు. వి. ఆర్. కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డి, డి. ఇ. సి. శ్రీ సి. ఎ. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, యూనివర్సిటీ అడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్ డైరెక్టర్ శ్రీ. సి. నిరంజన్రెడ్డి ప్రభుత్వం వయోజన విద్యావసరాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు.

డి. కె. లో హిందూమైనా

డి. కె. డబ్బు. కాలేజీలో వి. కాం., వి. ఎస్.సి. లలో హిందూమైనా విద్యార్థులు ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం అనుమతించింది. విద్యాయంత్ర శ్రీ మండలి వెంకట కృష్ణారావు పాతవాగ్దానం ఇప్పటికీ సెరవేయడంవచ్చును.

మరో మూడు చావులు

దర్గా మిట్ట చెరువుకట్టమీద వున్న బొంగలబావి సంగంలో గాస్ట్రో ఎఫ్.టి. టిస్ (కలరా) వల్ల ఈ వారంలో మరో ముగ్గురు మరణించారు. అంతే మొత్తం ఏడుమంది చనిపోయారన్నమాట. మొత్తం కలిపి 27 మందికి. నిన్న అంకువ్యాధుల ఆస్పత్రిలో ఇదరు కలరా రోగులు మాత్రం వుండినారు.

మొత్తమీద 'కంకార్డ్' శబ్దం కనిపించినాననిపించింది. మైగా క మ ర మ శబ్దాన్ని అనుసరిస్తూ 'బుయ్' అనే ద్వని వినిపించడాన్నిబట్టి వేగం కాస్త మందగించిందేమోననిపిస్తోంది. ఏమైనా ఇది సాదా అభిప్రాయం. అవునో కాదో శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పాలి. ఖాళీ, ఆ ధమకమశబ్దం రెండుసార్లుగా-ముందు పెద్దది, వెంటనే చిన్నది వినవచ్చింది. ద్వని తరంగాలు నేలను కాకడంలో దగ్గరో కాకింది పెద్ద శబ్దం, దూరంలో కాకింది చిన్నశబ్దం అయివుండవచ్చునని స్థానిక శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయం.

ఖాళీ, అసలీ సూపర్ సోనిక్ విమానాలవల్ల మానవాళికి విషమ పరిణామాలే సంభవించవచ్చునని శాస్త్రజ్ఞులు భయాందోళనలు వ్యక్తంచేస్తున్నారు. దీని వల్ల ముఖ్యంగా మనుషులకు అంధత్వం ప్రాప్తిస్తుందట; చర్మానికి క్యాన్సర్ వ్యాధి (స్కిన్ క్యాన్సర్) వచ్చే ప్రమాదమూ వుందట. 'కంకార్డ్' శబ్దంవల్ల ఏర్పడే ప్రమాదాల కంటే, ఆ విమానంనుండి వెలువడే పొగ వల్ల కల్గే వాతావరణ కాలుష్యమే ఎక్కువ భయంకరంగా, ఆరోగ్య భంగకరంగా వుంది.

సూపర్ సోనిక్ నుండి వైట్ నైట్ అట్టైడ్ వివరీకంగా వెలవచ్చుంది. మితి మీరిన సూర్యకిరణ (అల్ట్రావైలెట్ రేస్) వ్యసార ప్రభావంనుండి భూగోళాన్ని రక్షిస్తున్న 'ఓజోన్' కవచాన్ని ఈ వైట్ నైట్ అట్టైడ్ బలహీనపరుస్తుందని 1971లో అమెరికన్ శాస్త్రవేత్తలు ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. దానిమీదట అమెరికా ప్రభుత్వం సూపర్ సోనిక్ ప్రయోగాలకు నిరులు లేటాయించడం మానేసింది. ఈ శాస్త్రానికాన్ని సమగ్రంగా పరిశోధించడానికైనా అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రాన్స్ పోర్టేషన్ కాఫు వారు మసాచ్యూసెట్స్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీకి సంబంధించిన పరిశోధకులతో ఒక సంఘాన్ని నియమించారు. ఆ పరిశోధక సంఘంవారు రెండేళ్ళు అధ్యయనంచేసి, రకరకాల ప్రయోగాలు జరిపారు. రోజుకు ఎనిమిది గంటలసేపు 500 సూపర్ సోనిక్ విమానాలు ఆకాశంమీద ఎగిరితే ఏ వాతావరణమైతే ఏర్పడుతోదాన్ని కృత్రిమంగా సృష్టించి పరిశోధించారు. కడకు 1971 లో శాస్త్రజ్ఞులు వెలిబుచ్చిన ఆందోళన్నే ఈ పరిశోధక మండలికూడా బలపర్చింది.

500 సూపర్ సోనిక్ విమానాల ప్రభావాన్ని అధారం చేసుకుని ఆ అభిప్రాయానికి రావడం కాస్త అతిశయోక్తి అనిపించవచ్చు కాని ఈ శతాబ్దాంతానికి కనీసం 500 కంకార్డులు ఆకాశంలో విమానిస్తాయని అంచనా అట! అంతే ఇప్పటి మన సాదా విమానాల మాదిరి కంకార్డుల రామందాడి పుండవోతుందన్నమాట. అదే జరిగితే అది ఆకాశంలో కళ్ళి నైట్ బిజ్ అట్టైడ్ తో 'ఓజోన్' కవచం నష్టపడడం భాయమంటున్నారు. అతి సున్నితమైన ఆ కవచమే లేకపోతే మన కంటిమాపుకు ముప్పు తప్పదట; చర్మాలకు క్యాన్సర్ తగ్గవచ్చుట! మొన్నటి 'కంకార్డ్' పరిశోధనలవల్ల 71 లో శాస్త్రజ్ఞులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు మరింత ధృవపడ్డాయి. కంకార్డ్ పర్యయాణించిన గోళంలో 'ఓజోన్' కవచం చెప్పుతినడమే కాకుండా, ప్రయాణించని

వైపువూడా చెప్పకోదగినంతగా బలహీన పడిందట.

'కంకార్డ్' నిర్మాణం 1970 కంకా ఏప్రిల్ నెర్వీసుస్ ప్రారంభిస్తామట అన్నాడు. ఇంతుకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా శీఘ్ర ప్రతిభ అనే వుండే సూచనలున్నాయి. శాస్త్రవేత్తలు, వాతావరణ పరిశోధకులు అడ్డుపడేట్లేవుంది. ముఖ్యంగా అమెరికాలో సూపర్ సోనిక్ విమానాలపట్ల వివరీకమైన ఆందోళన చెలరేగింతుంది. అమెరికాలో దిగడానికి 'కంకార్డ్'కు అనుమతయివ్వకపోయినా, వాటిప్రభావం శీఘ్రంగానే వుండవోతుందనే భయం అవహించివుంది. కంటికి కనిపించనంతటి ఎత్తులో అతి వేగంగా ప్రయాణించే విమానాలు వగైరాలు భూగోళ వాతావరణాన్ని వివరీకంగా కలకటెట్టిస్తాయని శాస్త్రజ్ఞులందరూ విక

రామగోపాల్ - రేపతి

నెల్లూరు మోడరన్ స్టోరు వగైరా అనేక వ్యాపారసంస్థల సమర్థ నిర్వాహకుడు శ్రీ డి. వి. చలవతిగుప్త కమార్తె సాధాగృహిణి రేపతి; తిరువతి-జమ్మనాపూర్ వ్యాగస్వామి దిరంజీవి రామగోపాల్ డి. ఎ. కు ఇటీవల నెల్లూరులో వివాహం జరిగింది. మద్రాసు లలితాంబలివారి పాటకచేర ప్రత్యేకార్చనగా వుజ్జింది.

గ్రీవంగా ఆమోస్తుదిన్నాడు.		నెల్లూరు బజారు	
మొత్తమీద ఈ 'కంకార్డ్' ఇవ్వడం మనకేదో సరదాగా వుండవచ్చుకాని అత్యంతరా అందరి కొంచెలా ముంచేది గానేవుంది!		మొలగిలుకులు పుట్టి	1300-00
		కొంగనంబర్లు	1050-00
		వట్టులు	1900-00

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

చిట్ బెండరు నోటీసు

నంబరు 11/73-74 తేది 31-8-74

నిలువేసిన బెండర్లు లభింపను కాంబ్రాక్టు పద్ధతిపై నెల్లూరు రహదారులు మరియు భవనములకాబ నెల్లూరు సర్కిలు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారిచే ఈ క్రింద ఉదహరింపబడిన పనులకు ఎడతగూ నూదించిన ప్రకారము రిటిఫైరు అయిన కంబ్రాక్టునుండి తే 4-10-74 ది మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు (ఐ. యస్. డి.) నెల్లూరులో వారి కార్యాలయమువద్ద లిసుకొనబడును. పెండరు అదేరోజు 3-30 గంటలకు మధ్యాహ్నము సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు వారిచేగాని, వారిద్వారా అధికారము పొందినవారిచేగాని తెరువబడును.

పెండరు పెడ్యూలు కోరువారు కాము సీవిలుపనులకు సరియగు క్లాసులో కంబ్రాక్టుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రజాపనులకాబలో రిటిఫైరు అయినట్లు దాఖలా చూపవలయును.

పనియొక్క పేరు	చలానా లేక బ్యాంకు డ్రాఫ్టు	వసతి సంఖ్య దిండిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు	పెండరు పెడ్యూలు అరెడు అమ్మకపు పన్నుతోసహా	పని పూర్తి చేయు కాలము	పెండరు పెట్టేటట్లు ఉత్తర కలిగిన క్లాసు కంబ్రాక్టు
1. చెన్నవారిపేట-కోకవల్లి రోడ్డు కి. మీ. 7-20 నుండి 12-60 వరకు స్రుత్యేక మరమ్మత్తులు చేయుట	రూ. 2400 రూ. 1800	ఒంగోలు	రూ. 72-10	9 నెలలు	I నుండి III
2. దర్శి-అద్దంకిరోడ్డు కి. మీ. 2-40 నుండి 10-40 వరకు ప్రత్యేకమరమ్మత్తులచేయుట	రూ. 2800 రూ. 2,100	ఒంగోలు	రూ. 72-10	9 నెలలు	I నుండి III

పెండరు పెడ్యూలుకోరకు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు (రహదారులు-భవనాలు) సర్కిలు, నెల్లూరువారికి 24-9-74 తేది సాయంత్రం 5 గంటలలోగా చేరునట్లు ధరభాస్తులు పంపవలయును. ధరభాస్తులతో పెండరు పెడ్యూలు అరెడు నాల్గవకాలములో సూదించిన విధముగా ఆ పనికి సంబంధించిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు (రహదారులు-భవనములు) డివిజనువారి భాతాకి "882 పి. డబ్ల్యు. III ఆదర్ రెమిటెన్స్" పద్ధతనకు ఏ గవర్నమెంటు ప్రెజిడెంట్ నైనా జమచేసి చలానా జతచేసి పంపవలయును. పెండరు పెడ్యూలుఅరెడు ఏ పరిస్థితులయందును వాపసు యివ్వబడదు.

పైన ఉదహరించిన ప్రకారము వ్యధమ ధరావత్తుసొమ్ము సదరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు (రహదారులు-భవనములు) డివిజనువారి భాతాకి "843 Civil deposits-I రెమిన్సా డిపాజిట్సు"కు చెల్లించిన చలానాలు సదరు పెండరుతో జతపర్చవలయును. అట్లు ప్రధమ ధరావత్తుసొమ్ము చెల్లించిన చలానాలు జతపరచబడని పెండర్లు పరిగ జింపబడవు. బ్యాంకు గ్యారంటీ కట్టలేని పరిస్థితులలో ఆ మొత్తముకూడా చలానాగా కట్టవచ్చును.

పెండరు పెడ్యూలు తేది 28-9-74 నుండి 30-9-74 వరకు పైన ఉదహరించినపనులకు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారి కార్యాలయమునుండి ఆపీసు పనిచేయుకాలపరిమితులలో పొందవలయును. పోస్టుద్వారా పెండరు పెడ్యూలులు పంపబడవు. పెండరు పెడ్యూలులు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారి కార్యాలయమువద్దకువచ్చి స్వయముగా లిసుకొనవలయును.

సదరు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారు ఏ పెండరునైనను, లేదా మొత్తము పెండర్లనైనను ఏకాగ్రణము తెలుపకయే తిరస్కరిండు అధికారము కల్గియున్నారు.

సయ్యద్ హుద్దా మొహిద్దీన్,

సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు, ప్రజాపనులు, రహదారులు మరియు భవనములకాబ, నెల్లూరు సర్కిలు, నెల్లూరు.

In the Court of the District Munsif, Anantapur. O. S. 266/73 E. P. 44/74 Between- State Bank of India, Anantapur. —D. H. R. Vs. Gavvala Nadipanna & another —Judgement Debtors. For the realisation of the decree amount in the above E. P., the property described in the schedule hereunder belonging to J. D. No.1, will be

sold in public auction in the above court on 28-10-74 from 11 A. M onwards. Intending bidders may participate subject to the conditions of the auction.

—Schedule—

Land situate in Narpla Village, Anantapur taluk bearing S. No 418. Babu- Govt. Dry Extant- 17 Ac.-90 C. out of this joint undivided 1/4th share belonging to J. D. No.1 D. H. R's Value : Rs. 1000. —D. D. Ramachandra Rao Advocate, Anantapur.

సూక్ష్మారుపేట గ్రామపంచాయతీ
చెందరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, సూక్ష్మారుపేట గ్రామపంచాయతీకి చెందిన ఈ క్రింది వస్తులు చేయుటకు తే. 20-8-74 ది భుక్తవారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు పెండర్లు స్వీకరించబడి ఆదేశానుసారం పొడవైన పెండర్లదారులయందు 4-80 గంటలకు తెలుపబడును.

సం.	వరివివరము	ఎస్టిమేటు.
1)	శ్రీహరికోట రోడ్డునుండి కస్తూరబాయిపాఠశాలవరకు రోడ్డు రిపేరుచేసి గ్రామాల వేయుట—	రూ 4000
2)	నల్లకంత్రిపురం నందు రోడ్డు రిపేరుచేసి గ్రామాల వేయుట—	రూ 4000
3)	ముంగర మునిగల్పాల్ల రోడ్డు పాత ముద్దెయింటి ముందునుండి చెంగాళమ్మ చెట్టువరకు గ్రామాల రోడ్డు వేయుట—	రూ 1200
4)	పాలవల్లివారి నందు రిపేరుచేసి గ్రామాల వేయుట—	రూ 1200
5)	రైల్వేగేటునుండి స్వీపర్లు క్వార్టర్లవరకు రోడ్డు రిపేరుచేసి గ్రామాల రోడ్డు వేయుట—	రూ 3000
6)	సూక్ష్మారు హరిజనవాడ రోడ్డునుండి గుంటలు పూడ్చిందే వెడల్పు చేయుట—	రూ 1000
7)	సూక్ష్మారు కాలరొడ్డునుండి రైల్వేపీడరొడ్డువరకు రిపేరుచేయుట—	రూ 2000
8)	డా॥ రామమూర్తి హోస్పిటల్ నుండి రైల్వే పీడరొడ్డువరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 1000
9)	పొట్టిశ్రీరాములు వీధి రోడ్డు రిపేరు—	రూ 2000
10)	అట్లగనే సామో వీధి రిపేరు—	రూ 2000
11)	పీర్ దావీదునుండి పంచాయతీ ఆఫీసువరకు డి. ఎన్. టి. రోడ్డువరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 1500
12)	పాండ్యరంగ దేవాలయం నుండి ఒకన యర్ వీధివరకు వరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 1500
13)	డి. ఎన్. టి. రోడ్డు నుండి డా॥ రామమూర్తి డిస్పెన్సరీ వరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 2500
14)	కాలాకాఫీసునుండి స్టేట్ బ్యాంకువరకు రోడ్డు రిపేరుచేయుట—	రూ 2500
15)	కాళంగనదినుండి కాళహస్తి, సూక్ష్మారుపేట రోడ్డువరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 2000
16)	వెంకటేశ్వరాలయం నుండి పీర్ దావీదునుండి గా రైల్వేగేటు వరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 1000
17)	మన్నారపాలెం నందు జక్కల గజెట్ యింటివద్ద నుండి తోట చెల్లెల్ల యింటివరకు రోడ్డు రిపేరు—	రూ 1500
18)	కాళహస్తి, సూక్ష్మారుపేట రోడ్డునుండి మన్నారపాలెం దేవాలయం వరకు గ్రామాల రోడ్డు వేయుట—	రూ 2000
19)	నెల్లూరు నుండి సూక్ష్మారు హరిజనవాడ రోడ్డు వరకు రోడ్డు మరమ్మత్తు—	రూ 2500
20)	దాకలివీధి కూర్మచేదవరకాగము, ఉత్తరదక్షిణ భాగం మెరుగు రోడ్డు వేయుట—	రూ 5000
21)	ప్రాహరివాడ పాలిస్టేషన్ నుండి గమ్మకపీడి వరకు రోడ్డు మెరుగు వేయుట—	రూ 5000
22)	మన్నారపాలెం బలిబిడి రిపేరు—	రూ 1500
23)	హనుమాన్ వీధి రోడ్డు రిపేరుచేయుట—	రూ 2000

ప్రతి పెండర్లదారుడు పరిమిత ఫరవత్తు కట్టిన రోజును ఇతవరది పెండర్లు యివ్వవలయును. పై పెండర్లు కార్యనిర్వహణాధికారిచేగాని, లేదా వారి అనుమతిపొందిన వారిచేగాని గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయములో స్వీకరించబడును. మిగిలిన వివరములు అవసర పరిచేయుచోలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

ఎ. రమణయ్య,
కార్యనిర్వహణాధికారి,
సూక్ష్మారుపేట గ్రామపంచాయతీ

శివారెడ్డి పద్యాలు

రేబాల విందు

మాంవాల్ని ఆంధ్రమంత్రి శ్రీరామమూర్తి
విందుగొడిచినట్లు వింతవార్త,
గాంధీజీక స్వము గజకర్ణ గోకర్ణ
విద్య, దీక్షిత్తు విలువనాన్త!

కడుపునిండుతుందో? కష్టాలు గట్టెక్కు
తాయో? మంత్రిగారు తాముబోయ్య
హరిజనలో విందు ఆరగించేస్తావు
మూటకొచ్చేదేదో? నాటకమ్మ!

ఈన్నమాట

(3 వ పేజీకొరవ)

కృష్ణావల్లాలకు, రఘునాథరెడ్డి నాయ
కర్తానికి సంబంధమేమిటి? అందులో ఈ
వ్యస్తావన తేలవలసిన అవసరమేమిటి?
అనందరత్నమ్మ, అ నా ది త్వ ము అనేది
సామాన్య పాఠకుడుకూడా గ్రహించగలుగు
తాడు.

రఘునాథరెడ్డిగారి గుణసంపదలను
గూర్చి, వారి నాయకత్వ విశిష్టతనుగూర్చి
సుదీర్ఘ మైన నివేదికనివ్వవచ్చు; ఎవ్వరికి
ఎటువంటి అక్షేపం వుండవలసిన అవ
సరంలేదు. రఘునాథరెడ్డిగారు నిజంగా
అభ్యుదయవాది, అ భ్యు ద య నిర్ధారి.

కులము, మతము

వర్తికల్లో రోజు ప్రజాభివృద్ధివుంటారు,
రేడియోలో వంపరపుతారు,
మాటలకడమలకె మతవిద్విషాదేడు
నాయకులకు యీ విషయాలకు!

నాయకులను నిమ్మి నక్షేట దిగరండి
మోపకండి అడుగు మోసపోయ్య
కాలజానినార కష్టాలుగట్టాలు
సాంఘికంగ, కుక్కదాపు నిజము.

గాంధీరెండరు మట్టిన
వందలాది యిందరములు వచ్చిన పోదో
కుందా కులమత బాధ్యము?
మందులేదు రూపుమాపి మనిషేమిటా!

ఎవడు అగ్రజాతి? ఎవ్వండు కడజాతి?
అదిమడెడు? చూడ అల్పజెడం?
ఇండియాకు బాబా యాజాతిభేదాలు,
మౌరవపాతకాలు కలమతాలు!

మతముకొలకు దిగు మల్లయుద్ధములేవు,
కుమ్మలాడబోకు కులముకొలకు
నీతినిష్టరేణు సుం యింపార్జెంటు
మతము మరల, కు:ము మత్తమందు.

ఆ దినాల్లో ఎవడో అస్పృశ్యతాస్పృశ్య
తల నృసింది కొంచ తగలవట్టె
యంతవలసగుడ యామంటి చల్లార్
రాజకంటువుంది రాత్రించవట్టె!

అంటరానివాడు అవినీతి పడడోయి,
తాకరానిమనిషి త్రాగుబోతు,
తక్కినోరునికు తమ్ముళ్ళ సోదర్లు,
కట్టుకథలు తినిబుట్టలెయ్య!

పుణ్యభూమి మంది, పూర్వోకస్వర్గమ్మ,
భవ్యభరిత జనని భరతమాత
అంటరానివాడు అవిద్యవిస్తాడో?
యిండియాలో భరతమండమందు.

చెట్టిముత్తయికపో వివర్ణిజనుల చెర్చి
నాటివాడు అవర నందనంలో,
వ తము కులముపేర మద్దతేకూర్చాడు
మానవతకు, మనిషి మనుగడకును!

కులము ముఖ్యమైన కృష్ణండు గొల్లంట
అవకలికు, పెండ్లిదూడబోడు
బొంబవతిని, యింద్రబాంబమ్మ యిది తంతు
నమ్మబోకు తోటబొమ్మలాట.

పాముపుట్ట బొయ్యి పాట బోసాస్తావు,
మొక్కుతావు కులసిమొక్కులకును
అన్నిచెలిసిగూడ అక్కృత్యంబాస్తా
సావీరాట్ట, ఎంత మోటుకనము!

కృష్ణావల్లాలకు, రఘునాథరెడ్డి నాయ
కర్తానికి సంబంధమేమిటి? అందులో ఈ
వ్యస్తావన తేలవలసిన అవసరమేమిటి?
అనందరత్నమ్మ, అ నా ది త్వ ము అనేది
సామాన్య పాఠకుడుకూడా గ్రహించగలుగు
తాడు.

రఘునాథరెడ్డిగారి గుణసంపదలను
గూర్చి, వారి నాయకత్వ విశిష్టతనుగూర్చి
సుదీర్ఘ మైన నివేదికనివ్వవచ్చు; ఎవ్వరికి
ఎటువంటి అక్షేపం వుండవలసిన అవ
సరంలేదు. రఘునాథరెడ్డిగారు నిజంగా
అభ్యుదయవాది, అ భ్యు ద య నిర్ధారి.

రేడియోమంత్రిగా యంతకాలంగా వుంటూ,
అధికార అహంకారీ అస్సారం యివ్వకుండా,
అంత నిరాడంబరంగా వుండడం అపూర్వ
మైన విషయమే. కాంగ్రెస్ వాదులలో
సహజమైన అ వి నీ తి, అధికార దుర్వి
నియాగం యిండుకంతకూడా లేకుండడం
రఘునాథరెడ్డిగారిలోనే కనపడుతుంది.

రఘునాథరెడ్డి మా జిల్లావాడని చెప్పకో
వడం, నెల్లూరుజిల్లావాడికి కీర్తిదాయకమైన
విషయం. ఇందులో రెండు అభిప్రాయాలు
లేవు.

కాని రఘునాథరెడ్డిగారినిగూర్చి సదలి
ప్రాయం, పున్నకాళిప్రాయం కల్గిన
దానికి నెల్లూరుజిల్లాను హీనంగా భిత్తించ
వలసిన అవసరంలేదు; క శం కం గా
పేర్కొనవలసిన అగత్యంలేదు. పదవుల
ఆశ్చర్యలో వురితానుదితాను విస్మరించడం
చిట్టాలు చేయవలసిన పనికాదు.

నెల్లూరుజిల్లా స్వతంత్రపార్టీకి, సిండి
కేట్ గ్రూపుకు, ఇతర అభివృద్ధి నిరోధక
శక్తులకు పీఠం అనేది ఆర్థంలేనిమాట. ఈ
శక్తులు ఒక్క నెల్లూరుజిల్లాలోనేకాదు అన్ని
జిల్లాల్లోను వున్నాయి. స్వతంత్రపార్టీ
ముష్టరంగా వున్నరోజుల్లో నెల్లూరుజిల్లాలో
ఆ పార్టీకి వచ్చింది ఒక్కసిటు. కాంగ్రెస్లో
సిండికేట్ గ్రూవనెడి, దీరిక త ర్వా త
రఘునాథరెడ్డిగారి వర్గంగానే మారింది.

అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులనేది ప్రత్యేకంగా
ఏమీలేవు; అది సోషలిస్టు మునుగునే
తోడుక్కుని వున్నాయి. అన్ని శక్తులకూ
కాంగ్రెస్ సెలవు ఎన్ని పార్టీలు వెలసినా,
ఎందరు ఎన్ని చే పాలు చే సినా మూలం
కాంగ్రెస్. కాంగ్రెస్ మాత్రమే పుస్తమిడి;
దానితో కాంగ్రెస్ వాడులా మారుతూ
వస్తున్నాడు. ఈ మామూలో విశ్వాసం,
దివ్యశక్తి ఏ మాత్రమేదీ వేరే విషయం.

రఘునాథరెడ్డిగారి కాంగ్రెస్ అనుబంధం
అవ్వడం, రఘునాథరెడ్డిగారిలో ఎల్. వి.
కృష్ణారెడ్డిగారి నుబంధం మరీ ఇటీవలది.
కాంగ్రెస్లో చేరకముందునుండి రఘునాథ
రెడ్డిగారి జిల్లాలోని కొందరు కాంగ్రెస్
వాదులతో స్నేహసంబంధాలున్నాయి.
కాంగ్రెస్లో చేరిన కర్తావకూడా ఆ సంబం
ధాలు కొంత కాలం కొనసాగాయి. ఆ
కాంగ్రెస్ వాడు ప్రగతి శీలత్వం, అభి
వృద్ధి ని రో ధ క త్వం రఘునాథరెడ్డిగారి
సంబంధాన్నిబట్టి మార్పు చెందుతుందో?

ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి గా గూర్తూ విస్తృ
మొదటివరకు, 1972 ముందువరకు, ఆ
గృహి కాంగ్రెస్ వాడే. ఆ య న కు ఆ
కాంగ్రెస్ వాడుల్లో ఇప్పుడు అభివృద్ధి నిరోధ
కత్వం కనుపిస్తుందో? తమ కారణాలతో,
తమకోసం, త మ లో వచ్చేమార్పుకు,
సిద్ధాంతరూపం యిస్తే అది గ్రహించలేని
అమాయకులెవ్వరూలేరు ఈ రోజుల్లో!

జిల్లాలో కాంగ్రెస్ గెలుస్తూనేవున్నది;
నాడు, నేడుకూడా గెలుస్తూన్నది; సోషలిజా
నికి ముందు వెనుకకూడా గెలుస్తూన్నది;
రఘునాథరెడ్డిగారి కాంగ్రెస్ అనుబంధానికి
ముందు, కర్తావకూడా గెలుస్తూన్నది.
మొన్నటిపార్లమెంటు, తానననక ఎన్నికల
లోనేకాదు; 1937 మొదటి ఎన్నికలలో
కూడా కాంగ్రెస్ వైపుకే ప్రజావాహిని
వలవళ్ళుతొక్కింది. అనాడు కాంగ్రెస్లో
వుండేదీ, ఈనాడు కాంగ్రెస్లో వున్నది
ఆ అభివృద్ధి నిరోధకశక్తులే; అనాడు
గెల్చినా, ఈనాడు గెల్చినా కాంగ్రెస్
పేరమీదనే! ఎవ్వరైనా, ఎంత వర్ణ వ్యక్తి
గత ద్వేషాలు తీర్చిందినవారైనా ఈ
సత్యాన్ని చూడకుండా కళ్ళుమూసుకో
కూడదు. రఘునాథరెడ్డిగారి నాయకత్వం
తర్వాతనే జిల్లాలో కాంగ్రెస్ పట్ల ప్రజా
వాహిని పెల్లబడి వుంటే, అయినరాజీయ
జీవితంలో స్వంత బాధ్యతగా, స్వంత
ప్రతిష్టగా స్వీకరించిన రాజులు నిరూపక
వర్ణ ఫలితం ఆ విధంగా ప్రతిభా:మై
వుండకూడదు.

రఘునాథరెడ్డిగారు మేధావి;
రాజకీయంగా కొన్ని సిద్ధాంతాలు, విశ్వా
సాలు కలిగి, వాటికి కట్టుబడి వుండేవ్వరి.
ఆ గౌరవం, విలువ అయినకన్నాయి.
స్థానికరాజకీయాలతో, అవాస్తవిక నాయ
కత్వాతో చిత్తిలో వున్న రఘునాథరెడ్డి
గారిది నెల్లూరుకు లాగడం ఆ య న కు
గౌరవాన్ని పెద్దరికాన్ని చేకూర్చడంకాదని
నా అభిప్రాయం. ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగా
రిచ్చిన మొరొందుకంలో తననుగూర్చిన
ప్రస్తావనకు రఘునాథరెడ్డిగారుకూడ
హరిస్తారని నేననుకోను.

పంచాంగం

గురు వ్రకగతి

74 దినముల వరకు గురు శని మైత్ర్య
ముందు రాహుదార వ్రకగతి. పానాది
విధానమంతయు ఆశ్రయ వ్రకగతియే.

వర్షం

సెప్టెంబరు 12 నుండి 15 తేదీవరకు
వర్షపాతం.

ఉత్తరకార్తె

సెప్టెంబరు 13 రాత్రి గం. 1-54 లకు
ఉత్తరకార్తె ప్రవేశం.

అమావాస్యలు

సెప్టెంబరు 16 తేదీ సోమవారం అమా
వాస్యహిసం. నక్షత్రమధికం.

సెప్టెంబరుతిథులు

14 శని శ్రవణదశి	మ. 1-14 గం.వ.
15 ఆది చతుర్దశి	ఉ. 10-41 ..
16 సోమ అమావాస్య	ఉ. 8-18 ..
17 మంగళ నిజాద్రవద	
పుష్య పాడ్యమి	ఉ. 6-10 ..
విదియ తి.	4-18 ..
18 బుధ తదియ	రా. 2-56 ..
19 గురు చవితి	రా. 2-05 ..
విషాదయక చదితి	
20 భుక్త పంచమి	రా. 1-42 ..

—స్వమృగద్ధ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

అరేబిక్ సాభాగ్యములకు
మహిళలు అధారపడునని
అరేబిక్ అనారోగ్య పరిస్థితులలో

లోక

గర్భిణీలకు
సుఖప్రసవమునకు

గర్భరక్షక

వేదికకు మలబద్ధకమునకు

మాడిఫలర సాయనం

ప్రసవానంతరం బలమునకు

క్రీరస్పర్ధికి

సాభాగ్యశాంతి

72 సంవత్సరములకు పైగా

ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధములు

శేసరిపటిరం ప్రెమేట్ లి.

మద్రాసు-14.

విజయ: సీతారామ జనరల్స్టోర్సు

(విజయం)

నెల్లూరు ప్రె. డి. ము. కోర్టులో

ఇ. పి. 208/1974 ఎ. ఎన్. 582/1966

దీక్షమారు ముద్దుకృష్ణారెడ్డి అందు నన్ను,

-వాది

తిక్కవలపు బాండ్లపైరెడ్డి -ప్రతివాది

యిందువల్ల ప్రతివాదికి తెలియజేయడ

సేమనగా - యీ నెంబరన వాది సీమిద

పొందియుండు డిక్రీనిబద్ధ వారండు అమలు

జరుపునూ నీకు అసాధి వారండు వంప

వలసినదిగా కోరునూ పిటిషన్ దాఖలు

జేసుకొనియున్నాడు. సీతేమైనా అక్షేపణ

లున్నయెడల పై కోర్టు వారి యిందుకు

28-9-74 తేదిన పగలు 11 గంటలకు

హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల నీ

వరోక్షమందు వుత్తర్యులు కాబడును.

—న్యాయీ పాండరంగరావు,

వాదిఅడ్వోకేటు.

అర్జీనూరు డి. ము. కోర్టులో

ఇ. పి. 10/72. ఎన్. డి. ఎన్. 60/68.

సరాలు రంతయ్య -డిక్రీహోల్దర్.

నాగిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి -డిక్రీమొంటెట్టర్.

నాగిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి సీతాశ్రీ సుబ్బారెడ్డి.

అయ్యవారెడ్డి, ఉదయగిరిరాం. అనువారికి

పై నెంబరు ఇ. పి. లో నీకు సేలు

నోటీసునిబద్ధం 28-9-74 తేదీ వాయిదా

జేయబడియున్నది. కనుక నీవు అరేబి

పగలు 11 గం.కు కోర్టులో హాజరై నీకు

గల అక్షేపణలను తెల్పుకోవలసినది. లేని

యెడల నీవరోక్షమందు యక్ష్మిపార్టీగా

తిర్మానించబడును.

—యస్. మహదేవరెడ్డి;

డిక్రీహోల్దర్ అడ్వోకేటు.

ఒంగోలు సబార్జినేటు జడ్జివారికోర్టులో

ఇ. పి. 36/74

కలికి జయరామిరెడ్డి -పిటిషనరు.

తలమల రంగారెడ్డి మరయుకరు

-రెస్పాండెంట్.

తలమల రంగారెడ్డి S/O సీతారామ

రెడ్డి కోర్టుపాడు, ప్రకాశంజిల్లా.

—నోటీసు—

పిటిషనరు నీ నున్న జానాసాల్పుటుగా

డిక్రీ జేయబడునని పైనంబరు పిటిషను

దాఖలు చేసుకున్నందున నీకు నోటీసు

నిమిత్తం 4-10-74 తేదిన కోర్టు వారు

వాయిదాజేసినారు గాన నదరు వాయిదాకు

నీవు హాజరయి నీ అక్షేపణలు తెలుపుకో

వలసినది లేనియెడల నీవరోక్షములో

తిర్మానించబడునని తెలుసుకోవలసినది.

—అనంతశర్మ రామయ్య,

పిటిషనరుకరకు ప్రీడరు.

కంకార్డ్

(3వ పేజీకారవ)

అమెరికావారు తమ సూపర్ సోనిక్ విమానం కొత్తరకాన్ని సృష్టిస్తుందని, ప్రపంచ మార్కెట్టును ఏర్పాటుచేసి చెప్పుకుంటున్నా, అంగ్లో-ఫ్రెంచ్ విమాన నిర్మాతలు కోటి అరవైలక్షల డాలర్ల (దాదాపు 12 కోట్ల రూపాయలు) ఖరీదరతో (ఇది 1968 నాటి ధర) నాటి దీర్ఘమైన మార్గాలకు తమ 'కంకార్డ్' ఎక్కువ ప్రాధాన్యం వహిస్తుందంటారు. అది నిజం అనడానికి నిదర్శనం-అప్పటి 60 కంకార్డ్ విమానాలకు అర్జర్లువచ్చి కూర్చున్నాయి. అందులో అరు అమెరికా విమాన కంపెనీ లాపున్నాయి! అమెరికావారి విమానమైనా, అంగ్లో-ఫ్రెంచి 'కంకార్డ్' అయినా నాలుగు వేలమైళ్ళ రేడి కలిగినవి!

పొరయనంలో ఇంతింత పెద్ద విమానాలు, ధ్వనికంటే ముందు ప్రయాణించే విమానాలు కొత్తగాని యుద్ధరంగాల్లో పాతవి! అమెరికన్ల ధ్వనికంటే రెండింతలు వేగంతో వెళ్ళే యుద్ధవిమానాలను చాలా కాలంక్రితమే తయారుచేశారు. కాని వాటి ఉపయోగం పరిమిత ప్రదేశాల్లోనే కావడంతో ప్రజావీర్యంలో వాటి వాడుక వల్ల కలిగే ముఠెదెడ్డలకు స్థానంలేదు.

కంకార్డ్ మననలైన భయంకరమైన, పిడుగువడినట్టుండిన శక్తిని చేసుకుంటూ వెళ్ళింది. దానికాశక్తిని ఎక్కువద్దించే పరిశీలిస్తాం. ఆ ధ్వని సాధారణంగా విమాన యంత్రంనుండి వచ్చిందేమో ననుకోవడం జరుగుతుంది. కాని అది విమానయంత్రం కాలాకు శక్తివంతమైన శక్తివంతమేగంతో వెళ్ళే విమానంవల్ల వాతావరణంలో కలిగే షాక్ వేవ్స్ (Shockwaves) అని దాన్నే సోనిక్ బూమ్ (Sonic Boom) అంటారు. మొట్టమొదట అమెరికాలో చాలా ఎత్తు దాకా వెళ్ళే సైనిక విమానాలవల్ల ఈ 'సోనిక్ బూమ్' అనేది అవగతమైంది. కాని ఆ సైనిక విమానాలు అంతటి గొప్ప వేగంతో కొద్దిసేపు మాత్రమే వెళ్ళడం, అననమృత్యుప్రాంతాల్లో శక్తి వేగం కంటే తక్కువ వేగంతో వెళ్ళడంవల్ల ఆ శక్తి ప్రభావం తెలియరాలేదు.

అసలే 'సోనిక్ బూమ్' అనేది ఎట్లా కలుగుతుందో చూద్దాం. విమానం ఆకాశంలో ఎగిరే వస్తుడు గాలిని తేలిస్తూ వెళుతుంది; తన క్రోవలోంచి వాయిపును అటుయిటు నెట్టివేస్తుంది. ఆ వల్లడికి జనించిన తరంగాలు (షాక్ వేవ్స్) ధ్వని వేగంతో -అంటే గంటలకు వుమాత 760 మైళ్ళు- ప్రయాణిస్తాయి. విమానం నవ్ సోనిక్ వేగంతో (శక్తివేగంకంటే తక్కువగా) ప్రయాణించేచైతే, ఈ వల్లడివల్ల కలిగిన వాయికెరటాలు మేముగా తప్పించుకుని, విమానంకంటే ముందుగా వెళ్ళిపోతాయి. కాని విమానం శక్తివేగంతో సమానంగా (సోనిక్), లేదా శక్తివంతమే అధికమైన వేగంతోనే (సూపర్ సోనిక్) ప్రయాణించేట్టుయితే ఈ వాయికెరంగాలు విమానాన్ని దాటుకుని ముందుకు పోతేవు ఆ వాయికెరంగాలు ఏ విమానం తాకినట్లైతే దిక్కకునున్నాయో ఆ విమానంకూడా వాటితోపాటే ముందుకు కదులుతుందా! కాబట్టి ఆ తరంగాన్ని ఒకదానికొకటి అతవడి, ఒక భయంకరమైన మహిమాయు తరంగాన్ని (Shock wave) సృష్టిస్తాయి. ఆ తరంగం విమానం క్రోవకు అడ్డంగానిలుస్తుంది; విమానాన్ని ముందుకు కదలనివ్వకుండా రెక్కల మీద, ఇతర భాగాలమీద వత్తిడి తెస్తుంది. అందువల్ల విమాన వేగం మందగిస్తుంది. విమానంలోని కంట్లోల వరికరాలు చెడిపోతాయి; ప్రైవేట్ వట్టుతప్పి విమానం కూలిపోతుంది. దీన్నే 'శక్తి అనారోధం' (Sound

Barrier) అంటారు.

ఇంతటి ప్రమాదాన్ని కల్గించే వాయి తరంగాలను (Shock waves) తప్పించు కని విమానం మేముగా, ప్రమాదరహితంగా ముందుకు సాగేందుకు విమాన రూపంలో ఎన్నోమార్పులు తీసుకరావల్సి వచ్చింది. ఆ మార్పులవల్ల విమానం శక్తి వేగంకంటే ముందుగా ప్రయాణించడం సులువైంది. కాని వాయి తరంగాలు విమానం వెన్నుండి ప్రయాణిస్తూ, తూమిని తాకి, గొప్ప ప్రకంపనాలను కలిగిస్తాయి; అప్పుడు వివరితమైనధ్వని కల్గుతుంది. అదే మనకు 'కంకార్డ్' వెళ్ళినమరుక్షణంలో వినిపించిన మిన్నుదిగి మిదవడిందా అని పించేంతటి శక్తి. 'కంకార్డ్' ప్రయాణించి నంతమేర దూమిమీద జనం ఆ భయంకర శక్తిని భరించాల్సివుంటుంది.

ఈ సూపర్ సోనిక్ విమానాల పిడుగు పాటు శక్తిని అమెరికాలో పెద్ద సంవత్సరాల నాన్నే కలగింది. 1968లో ఈ సమస్యపై సమగ్రంగా పరిశోధన జరపడానికి అమెరికా అధ్యక్షుడు ఒక శాస్త్రజ్ఞుల సంఘాన్ని నియమించాడు. వారి నివేదిక అనంతరంగాను, భయాంధోకనంకు కారణభూతంగాను వుంది. అమెరికామీద సూపర్ సోనిక్ ను వెళ్ళగొట్టి, అది వెళ్ళే బాడ కువైపులా వచ్చేందున్నరమైళ్ళ వైతాళంలో నివసించే ప్రజలు- దాదాపు 4 కోట్లమంది- రోజుకు 5 నుండి 50 సార్ల వరకు 'సోనిక్ బూమ్' ను భరించాల్సివుంటుందని నివేదికలో పేర్కొనబడింది. ఆ ప్రతిర్యక్షింపం మనకు 30 అడుగుల మార్గంలో, 60 మైళ్ళ వేగంతో ఒక పెద్ద ట్రక్కు చూసుకపోతే ఎంతధ్వని కల్గుతుందో అంత వుంటుందట. అందువల్ల ఎందరిచెప్పలు తూట్టువదాయో, ఎంతమంది తాళకంగా అధికరైపోతారో ఆహిందలేం.

దానిమీద ఎన్ని 'దామేజెస్' దా వాలు వచ్చాయో చెప్పలేం. పోతే- ఏటా ప్రభుత్వంకాని, విమాన కంపెనీలకాని 8 కోట్ల డాలర్ల (60 కోట్ల రూపాయలు) అస్తినెట్టానికి దా వాలు ఎదుర్కోవలసి వుంటుందని అంచనావేశారు! ఈ కారణాల వల్ల సూపర్ సోనిక్ విమానాలవల్ల అమెరికాలో ప్రజావ్యతిరేకత ఎక్కువైంది. అందుచేత, సోనిక్ బూమ్ సమస్యపూర్తిగా పరిష్కారం అయ్యేవరకు, ఈ విమాన ప్రయోగం అమెరికాలో నిషేధించబడింది. ఈలోగా అంగ్లో-ఫ్రెంచ్ సంయుక్త ప్రయోగంగా 'కంకార్డ్' ప్రయోగించబడింది. దీని పరిణామాలుకూడా వివరితంగా వుంటాయనడంలో సందేహంలేదు. మొట్టమొదట ఆకాశమార్గాలు ఆ ధ్వని తాకి డిడి తట్టుకుంటాయో అనేది పెద్ద సందేహం.

పితే శాస్త్రజ్ఞులకితే ఈ శక్తివంతమేగ విమానాలు అనివార్యమని, కాకలేమేనా మన ప్రవేశించియాలి ఆ భయంకర ధ్వనికి అలవాటుపడిపోతాయని, ఎటొప్పి ఇట్టిటిటిలు, తలుపులు కాస్త గట్టి విప్పేట్టుచేస్తే వారిని కొందరకాత్రికదృష్టితో చూస్తున్నవారూ లేకపోలేదు. కాని జన వాళ్ళంగా వినిపించేది ఒకతేమాట- 'కొద్ది మంది ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థం కొట్లాడి జనం జబ్బించివదాలా!'

జొన్న

(4వ పేజీ కారవ)

దీక్షలసౌకర్యంకూ పొగొక్క పడవచ్చును. ముఖపవన వర్తము ప్రారంభముకాగానే విత్తనములను నల్లంకొండపై మెచ్చు ఈగ

దాడి లేతందా చేయవచ్చును. ఒకే ప్రాంతములో, ఒకే సమయములో కోతకువచ్చే జొన్నరకములను నల్లంకొండపై మెచ్చుచేసి సౌకర్యంకూ చేయవచ్చును. దీనివలనకూడా రైతులకు అదనపు ఉత్పత్తి చేయవలసిన అవసరమువుండదు.

ఎరువులు

కంకార్డ్ ఎరువు, వరువుల పెంకు వేసిన నేలలో హెక్టారుకు 30 నుండి 40 కి. గ్రా. నత్రజని ఎరువు, 30 నుండి 40 కి. గ్రా. భాస్వరపు ఎరువు ఎక్కువవంటున్నచే జొన్నరకాలకు సరిపోతాయి. ఇంత తక్కువగా ఎరువులు వేసినా, స్థానికరకముల కంటే మైన పేర్కొనిన రకములు సుమారు 3 రెట్లు ఎక్కువవంటు నిస్తాయి.

నల్లనేలలో నత్రజని, భాస్వరపు ఎరువులను రెండూ పూర్తిగానేను తయారు చేసే సమయములో చేయవచ్చును. తేలిక నేలలలో మాత్రం సగము నత్రజని ఎరువును నేలను తయారుచేసే సమయములోను, తక్కిన సగము ఎరువును విత్తనముల చల్లిన 30 నుండి 40 రోజులలోను చేయవచ్చును.

విత్తనములను పైన పేర్కొనినట్లు అదనులో చల్లినట్లుయితే ఎక్కువవంటువంటువు మంది అవకాశమువుంటుంది. రసాయనిక ఎరువులు దొరుకుట కష్టంగావుండే ఈ రోజులలో పై సూచనలను రైతులు కాగ్గరగా అమలుపరచినట్లయితే మంచివంటు వంటుటకు అవకాశమువుంది.

(—ఎ. సి. ఎ. ఆర్.)

పరిరకాలు

(4వ పేజీ కారవ)

మొక్కలు గ్రహించగలుగుతాయి.

2. నత్రజని ఎరువును నేలను తయారు చేసేప్పుడు, అటుతరువాత 5 నెం. పి. లోపలలో చేయాలి.

3. పరిమొక్కలు పరిరకాలు పెట్టు సమయంలోను, పూత పూయుటకు ముందు సరియైన మురుగునీటి పారుదల వినతి కలిగిందనట్లయితే రైతువేసిన ఎరువులను (ముఖ్యంగా నత్రజని ఎరువును) మొక్కలు గ్రహించి మంచివంటు చందే అవకాశమువుంటుంది. ఈ వద్దకి ద్వారా హెక్టారుకు సుమారు 1,000 కి. గ్రా. వంటు ఎక్కువగా వండే అవకాశం వుంది. అంతేకాక, మురుగునీటి పారుదల వనతి లేనిసమయంలో నేల నీటిముంపుకు గురియై కుత్తునాగపు లోపమునకు దారితీస్తుంది.

నత్రజని ఎరువును

ఎంత లోతులో వేయాలి?

వచ్చాకాశంలో పండించే ప్లాంతములలోను, పరిమితంగా నీటి సరఫరా వున్న పంటల నత్రజని, భాస్వరం, పొటాషు ఎరువులను 5 నుండి 7 నెం. పి. లోతులో వేసినట్లయితే వాటి ఉపయోగం గరిష్టపరిమితిలో వుంటుంది.

మనవైన నేలలలో పరివారును ఉప్పు బరుముందు నత్రజని ఎరువును రైతులకు అందుబాటులో లేనప్పుడు చేయకపోయినా అంతనష్టంవుండదు. కాని, ఒకమోస్తరు తేలికనేలలో మాత్రం చేయవలసిన నత్రజనిలో 1/4 వంతు లేక 1/5 వంతు నత్రజని ఎరువునైనా వేసితిరాలి. దీనివలన మంచివంటువండే అవకాశం ఎక్కువగా వుంటుంది.

(—ఎ. సి. ఎ. ఆర్.)

పశుసంపద

(4వ పేజీ కారవ)

ద్వారా రోజుకు 280 కంటు హార్వవవర్ శక్తి ఉపయోగించింది. ఇంత ప్రయత్నం, పంపాట్, హరియానా తమిళనాడు మొదలైన రాష్ట్రములలో మేలైన పశువుల శక్తి

ద్వారా 3 గంటలు పనిచేసిన రోజుకు ఒక హార్వవవర్ శక్తి ఉపయోగించింది. అదే హార్వవవర్ శక్తి ఉపయోగించి దానిలో సగంకే మూతమే చేయించి తయారుచేశారు. హార్వవ నేలకు 2 కంటుల వంటును వండించడంలేదంటే సగటున రోజుకు 3/4 హార్వవవర్ శక్తి కావలసి వుంటుంది.

అందుచేత మనకు ఇంతటి పశుసంపదను, పశువుల ద్వారా ఇంతటి శక్తిని కలిగించుటగా మన రైతులు ఉపయోగించి, సాధ్యమైనంత ఎక్కువ వంటు వండించుటకు కృషిచేయాలి

(—పీ.కే. సోమేశ్వరమూర్తి—)

లోకదళ

(3వ పేజీ కారవ)

ఇక మనదేశంలో సంగతి: బ్రిటిర్ నుండి, విద్యార్థి-యువజన శక్తి - జనశక్తి కలిపి సమసమాఖ్యతోనం సాగించే ఉద్యమం ఉత్తరప్రదేశ్ లోకి వ్యాపించింది. లక్నోలో ప్రసంగిస్తూ, బిహార్ ఉద్యమ పరిస్థితిపాల్సి జయప్రకాశ్ యిలా వివరించారు. "అప్పటిదాకా నేను జీవించి వుంటే, బ్రిటిరులో రాబోవు ఎన్నికలు తానననభకగానీ, పార్లమెంటుకగానీ సునుపవతరే వుండవు. యువజనులు-ప్రజలు అదిభంగా వాటిని జరగనివ్వరు."

ఇప్పుడు జరిగినట్లే ఎన్నికలు జరిగితే పేదవాండ్లు ఎన్నికందావులే రాజ్యగనక పార్టీలన్నీ కలసి దీరికీవుంటే అలోరింప వలెనని ప్రధానమంత్రి వ్యవహారం విజ్ఞప్తిచేసినది. ఆ విజ్ఞప్తిని మేము జలపరస్తా, అట్టి సంప్రదింపులకు జయప్రకాశ్ దీని విర్వి వర్సిపై ఒకచారి దొరుకుతుందని మేము విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

దేశంలోని మరొక ముఖ్యమైన

మార్పు భారతీయ లోకదళ ఉద్యమం. తెలుగులోకి అనువదించి అది భారతీయ వ్యవహారం అవుతుంది. ఇది స్థాపిత జోయితువుడు వ్యవహారకమేక్షికాపాతా జరిగినది. బనా, ఆ పార్టీ నిర్మాణమైనది. అట్టి అనేది లేకందా లేన 'జనశక్తి' భాసంగానీ, గొప్పవారికి అనుకూలంగా కతనడిచే విధానంగానీ ఈ పార్టీ వెళ్ళును. ఒకరి అధికారంలోకి వస్తేగానీ, ఈ పంటలు విలవ తెలియదు.

అందులో పరిచిన పాతపార్టీల పేర్లు మరొకసారి విందాం. భారతీయ క్రాంతిదళం, సత్యకంఠపార్టీ, ఉత్కలకాంగ్రెస్, రాష్ట్రీయ లోకకాంగ్రెస్ దళం, సంయుక్త సోషలిస్ట్ పార్టీ, కిషాన్ మజ్దూర్ పార్టీ, వంటాట్ ఖేరివారి జమీందారి యూనియన్. (ఉత్తరహిందూస్తానంలో రైతులను జమీన్ దారలంబారు). ఈ 'పంచహాళ్లకపాయం' వల్ల విమరువుంటే? అనే ప్రశ్నకు, దీనిని ఆశీర్వదించిన ఆచార్య కృపలూని సమాధానమివ్వారు: 'అదన్నవాదాలు (విదూత వాదాలు) వట్టింబుకోవలసిన పనినిదు. లేదు. కార్యవాదులు కావలెను. గట్టి నితాయితీగల గవర్నమెంటు కావలెను.' ఈ పార్టీ నెగ్గి, కేశానికి అట్టి పరిణామం కలిగితే మంచిదే. చూడాలి కానియండి.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం వందా రు 20-30
కి మాసములకు రు 11-20
పిడివరి 00-40
అరుమాసములకు తక్కువవందా కిను కొనుగడు.
చందా వంపునపుడు వందాసంబు తప్పక తెలియపరచండి

జిల్లావార్తలు

(రెవ పేజీకొరవ)

మద్దూరుపాడు

ఉచిత వైద్యశాల

శేఖర్ మిషనరీస్ నిర్వహణగా, నిరాదారంగా, ఏ ప్రధానమూ అతివశుండా చేస్తున్న దీనిని సేవ చేస్తుంటే చేతులు కోడించి నమస్కరించాలిమిస్తుంది. కావలి సమీపగ్రామం మద్దూరుపాడులో కావలి శేఖర్ చర్చి వారు దాదాపు 20 వేలు చెల్లించి వక్కని వైద్యశాలను నిర్మించారు. 8 తేది శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి ఆధ్వర్యతన జరిగిన సభలో ఎన్. పి. శ్రీ. ఐ. పుల్లన్న వైద్యశాలను ప్రారంభించారు. కావలి డిప్టీ కలెక్టరు శ్రీ సి. గాంధీ వందమంది నిరుపేదలకు వస్త్రధానం చేశారు. వివేక్ శ్రీ కాలస్యామి, కావలి చర్చి ప్రధానాధికారి శ్రీ కాలియాకోస్ తదితరులు ప్రసంగించారు.

హాస్పిటల్ నిర్మాణానికి గ్రామస్థులు ఎకరానలం ఉచితంగా ఇచ్చారట. చుట్టుపట్టు గ్రామాలవారికి ఉచిత వైద్యసహాయం అందించాలనే ఉద్దేశంతో ఈ వైద్యశాల నిర్మాణానికి పూనుకున్నామని శ్రీ కాలియాకోస్ చెప్పారు. ఈ రోజులో వచ్చి సీటికి అవకాశంలేని కుగ్రహాల్లో దానధర్మాలు చేసేవారెవరండీ?

కావలి లాడ్జి మోసం!

కావలి-విజయవాడలో 19తేది ఒంగోలు జిల్లాకు చెందిన కర్కెళ్ళపాటి నాగయ్య అనబేసి, రాత్రి వడకోడోయేముందు లాడ్జి ఇన్ ఛార్జ్ మేనేజరు ఎన్. నారాయణదత్తుడు 1900లు ఇచ్చి భద్రవరచనున్నాడట తెల్లారేపట్టి ఆ నారాయణ కాలికి బట్టి చెప్పడంతో నాగయ్య 'హీనారాయణ!' అనాల్సివచ్చింది. లాడ్జి అనలు మేనేజరు ఎం. కే. వయ్యట. అతణ్ణి ఉడిగితే ఆ నారాయణదేవరో తనకు తెలివన్నాడట. దివరికి నలుగురు పెద్దమనుషులూ మధ్య వర్తిత్వంచేసి, రు 950 లకు ప్రోసోటు వ్రాయించి, నాగయ్యేచ్చివంపారు. లాడ్జి మోసాలను పోలీసులు పట్టించుకుంటున్నట్టేడు వాళ్ళకు లాడ్జిలు మరొక విధంగా ఉపకరిస్తున్నాయను!

ఆన్నవరం ఆవిశ్వాసం

కావలి సమీప - ఆన్నవరం సర్పంచి శ్రీ కె. వెంకటకృష్ణారెడ్డిమీద మోసపడిన ఆవిశ్వాసతీర్మానం 9 తేది కోరంలేని నేరం వల్ల మోసంగా గుర్తించబోయింది. మొత్తం సభ్యుల సంఖ్య తొమ్మిది. ఆవిశ్వాసనర్త సభ్యుడు పూసూరు పిట్టరెడ్డి సభ్యత్వాన్ని కోర్టురద్దుచేసింది మిగతావనిమిడిమందిలో సర్పంచ్ వేర్వేరులు ముగ్గురు; ప్రతిపక్షియులు ఐదుగురు అయ్యారు మూడింట రెండువంతుల కోరం ఏర్పడలేదు. వెంకటకృష్ణారెడ్డికి వదలిగండం వెంకటకవాసిలో తప్పింది. అయిన సమితిరాజా శ్రీ కయారె పక్షియుడు.

సూళ్ళూరుపేట

వియ్యం పట్టివేత

సూళ్ళూరుపేట జూనియర్ కాలేజీ విద్యార్థులు దీక్షలనిపించుకున్నారు. 6 తేది మద్రాసుకు దొంగతనంగా రవాణా అవుతుందని 412 కిలోల వియ్యం పట్టుకొని, కాసిల్లాకు అప్పగించారు. ఈ ప్రజోపయోగకార్యం డి. ఎం. కె. పార్టీ కరవున జరిగిందని అపార్టీ కార్యదర్శిప్రాస్తున్నాడు. ఎవరి ఆధ్వర్యంలో జరిగినా ఇది మంచివని గమక అభినందించాల్సిందే! సూళ్ళూరుపేటను గట్టిగా దిగిస్తే అనలు మనకిత కలకసే లేకపోను. ప్రభుత్వం ఆ వని చెయ్యకపోతే ప్రజలైనా చెయ్యాలిరా?

సూళ్ళూరుపేట కాలాకా డి. ఎం. కె. పార్టీకరవున ముఖ్యమంత్రికి విజ్ఞప్తి అంటూ ఒక కరవత్రం వేశారు. సూళ్ళూరుపేటలో వియ్యం దొరకడంలేదని, దొరికినా భరలు అందుబాటు కావడంలేదని, చెక్పోస్టులు సక్రమంగా పనిచేయడంలేదని అంటూ, ప్రస్తుతపు మార్కెటుభరల పట్టిక ఇచ్చారు. కిలో వియ్యం, గోధుమల రు 3 లకు, గోధుమరవ్వ, మైదా రు 4 లకు, చింత వండు, చక్కెర రు 6 లకు, పేదాసాదా ప్రతికేడి ఉత్తమాతేనుకోండి; మధ్యతరగతి సగటుమనిషిమాత్రం పించని కిందివ గట్టుకాడు?

బుచ్చి తారురోడ్డు

అలనాటి సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బుచ్చి నీమెంటురోడ్డు వ్యసాదిందింది నెల్లూరు నుండి బుచ్చి దాకా కడుపులో చల్లకడలకుండా ప్రయాణం సాగుతూంది. అక్కణ్ణుంచి ఊళ్ళోకి వెళ్లాలంటే తల ప్రాణం తోకకు వస్తుంది. మేగోరె సర్పంచ్ గా వున్నరోజుల్లో ఆ రోడ్డుకు తారువేయించారు. కాలక్రమేణా అది బోయి గతుకుల అతుకుల దిక్కుమాలిన రోడ్డే మిగిలింది. అది పంచాయితీ రోడ్డు. దాన్ని ఆర్. అండ్ పి. కి. బడిరీ చేయించాలని మేనకూరు సోదరులు ప్రయత్నించారు. కానీ అందుకు ఏళ్ళూ పూళ్ళూ పద్మందని కడకు పంచాయితీయే రోడ్డునీపేరుకు పూనుకన్నది. ఎన్నిసార్లు తెండర్లు పిల్చినా, నష్టం వస్తుందని కంట్టాట్లు జురేవారట. మొన్నటికి మామంబి. థింది. సర్పంచ్ శ్రీ మేనకూరు రాధాకృష్ణారెడ్డి, ఎక్స్ క్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ పి. రాధాకృష్ణమూర్తి పట్టుదవల్ల దాదాపు రు 25 వేల పంచాయితీనిదులతో నీమెంటురోడ్డునుండి గోపాలరెడ్డి సార్కు దాకా, కాళిపాతంలో మరొకటిదో తారు రోడ్డు పని పూర్తిచేశారు.

బుచ్చి తారురోడ్డే అరక; కావాలంటే నీమెంటురోడ్డే మేయంకోగలదు. లక్షకు పైగా సంవత్సరాదాయంగల పంచాయితీ అది. మరి గ్రామంలో మిగతారోడ్డుకు కూడా, ఏ ఎల్. ఐ. సి. నో, బ్యాకనో అప్పుడేగి, తారురోడ్డు మేయంకూడదా?

వెంకటగిరి మండలం

వెంకటగిరియుల అభిమాన పాత్రుడు, అందరికీ తలలో నాలుకవంటివాడు శ్రీ మదనవేంకట రాఘవయ్య (60) 1 తేది మరణించాడు.

సూళ్ళూరుపేట రజకులు

సూళ్ళూరుపేట రజక సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా కంచర్ల కృష్ణయ్య, కార్యదర్శిగా తెల్లంకొండ రఘువతి ఎన్నుకోబడినారు. కాళంగినిదీతీరాన బోధిరానాలు నిర్మించాలని; రజకసహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేయాలని; రజకవాడలలో షాకడిపోలు పెట్టాలని; ఇత్త పెట్టెలు, మేటాలు కొనుక్కునేందుకు బ్యాంకులనుండి అప్పు లిప్పించాలని; షార్ ప్రాజెక్టులో రజకవృత్తిని సూళ్ళూరుపేట రజకుల కేటప్పించాలని తీర్మానాలు చేశారు.

మల్లాం హైస్కూలు

సౌరస్థిక సంఘానికి వండితుడు శ్రీ బండి నాగరాజు 3 తేది ప్రారంభోత్సవం జరుపుకొని, సభలు సమావేశాల్లో సభ్యక సంస్కారాలనుగూర్చి చక్కగా ప్రసంగించారు. అరవపాళెం హెడ్ క్వార్టర్ల శ్రీ వలవతిరావు, 'కోణార్క' గారలుకూడా వుపన్యసించారు.

కొమరికలో కొత్తస్కీము

ఇందుకూరుపేట సమితిలోని కొమరికలో ఒక కొత్తపథకానికి కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య మొన్న ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. చెరువుల్లో చేపలు పెంపదం, చెరువు కట్టమీద పెంకాయెట్లు చేయదం, పెంకాయనారు వుత్పత్తిచేయదం, కూరకాయలు వండిచదం-ఇదీ ఆ స్కీము.

దీని లెక్కపక్కలు కూడండి: కొమరికలోని రెండు చెరువుల ను అరువేల అక్షుతో లోతుచేస్తారు, నీరునిచే ప్రదేశాన్ని ఎక్కువచేస్తారు. దీనిలో 12000 చేపపిల్లలనువేసి పెంకాయతారు; దీనివల్ల 12 వేలు విలువచేసే 6 ఐక్కుల చేపలు వుత్పత్తి అవుతాయి. 250 పెంకాయెట్లు

చేయదంవల్ల, పెంకాయనారు, కూరకాయ చెట్లవల్ల సంవత్సరానికి 4 వేలు అదాయం వస్తుంది. పిట్టనిట్లవల్ల ప్రస్తుతం 12వేలుగా వున్న కొమరిక పంచాయితీ ఆదాయం 28 వేలకు పెరుగుతుంది. అదనపు అదాయంతో అదనంగా గ్రామాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకుతాయి.

జిల్లాలో ఈ స్కీమును చేపట్టిన ప్రప్రథమ పంచాయితీ కొమరిక, మైపాడు, గంగవల్లుం, కొడుకూరు, ఇందుకూరుపేట థిది II, అల్లూరు, సింగపేట, ముంగమూరు, బుడంగి పంచాయితీలలోకూడా ఈస్కీము అమలు జరుపబడుతుందట.

జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసరు శ్రీ కె. జేమ్స్ స్కీమునుగూర్చి వివరించి, దీనివల్ల పంచాయితీల లాభపడాలని కోరారు.

ఈ పెన్షన్లు కరువురోజుల్లో, కలెక్టరుతో రెండు దశల్లమంది అధికారులు, పుట్టోగులైనా పాల్గొనివుంటారు. స్కీము కాగితమీద చాలాచాగుంది; నోట్ నీరు పూర్తిస్తుంది. అదరణలో ఎట్లా వుండబోతుందో అర్థైతరకూడాచి చెప్పాలి! **అల్లూరు సిండికేటుబ్యాంకు-స్వీయ ఉపాధిపథకాలు**

అల్లూరు సిండికేటుబ్యాంకు స్వీయ ఉపాధిపథకం వర్తకంకింద మంతారు చేసిన అప్పుతో ఏర్పడ్డ విజయ కాఫీ వర్క్స్ 5 తేది నెల్లూరు సిండికేటుబ్యాంకు డెవలప్ మెంట్ మేనేజరు శ్రీ కె. జి. సేనాయు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. అల్లూరు బ్యాంకు మేనేజరు శ్రీ ఎస్. జి. తెల్లి అధ్యక్షించారు. అల్లూరు సిండికేటు బ్యాంకు చలవవల్ల ఒక కోట్ ఫారం, ఫ్లూయిడ్లు, కైపు ఇన్స్టిట్యూటు, రేడియోషాపు వస్త్రాలూకూడా ఏర్పడ్డాయని; గ్రామాభివృద్ధికి, నిరుద్యోగుల ఉపాధిపథకంకు ఈ బ్యాంకు ఎంతో ఉపకారిక పుందని అల్లూరియులు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నారు.

మంత్రి చనుమోలు (రెవ పేజీ కొరవ)

చండి.-అనే గోడులేకుండా, ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడకుండా, ఆ గ్రామస్థులు విరళాలు ప్రోగుచేసుకున్నారు. దాదాపు 40 వేల రూపాయలు సమయూర్పురొని, ప్రాథమిక పాఠశాల, వజ్రపులాస్త్రి, అదార్తరకోక నివాసం-ఇన్ని భవనాలు నిర్మించుకున్నారు దర్జాగా మంత్రిగార్ని పిలిపించి విప్పను కత్తిరించమన్నారు. నెల్లూరు కాలాకాలో ఈమారు ఈ దారి తీసింది. అప్పుడు మెట్టప్రాంతమైనా గునుపాటిపాళెం అదర్చిప్రాముమింది.

14 వేలతో ఎలిమెంట్రిస్కూలు కట్టించుకున్నారు. దాన్ని మంత్రి వెంకటరావు ప్రారంభించి గ్రామస్థులను అభినందించారు.

16 వేలతో చెరువు కి హాస్పిటల్ నిర్మించుకున్నారు. దాన్ని వజ్రపోషకశాఖ తెల్లెత్తు శ్రీ జి. ఎ. విరాట్ ప్రారంభించారు. నెల్లూర్ గోరెల పెంపకం కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయనుకుంటున్నామని ఆయన అన్నారు.

దాక్టర్ నివాసభవనాన్ని జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ కె. ఓబయ్య ప్రారంభించారు. మరొక నాలుగునెలల్లో జిల్లాలో ఒక ఎకరాలు వందచెల్లమన్నాడు కలెక్టరు. శ్రీనల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి సభను అధ్యక్షించాడు.

దీనికిముందు ఓ. జి. లి. లో మంత్రిగారు 47 మంది గిరిజనులకు ఇళ్ళునెలాలకు పట్టాలిచ్చారు; కురుగొండ సభలో ప్రసంగించారు.

జిల్లా ఒక్కరోజులో ఈమితిరగనన్ని కార్యక్రమాలు పూర్తిచేసుకుని మంత్రి శ్రీ చనుమోలు సాయంకాలం తిరువతి చనుమెందారు.

కనుపడుటలేదు

పేరు ఉప్పుపాటి పెంగమయ్యుడు, 18 సం. వయసు, 5'3" అ. ఎత్తు. తెల్లగా వుంటాడు. రంగు రోజుగీతలు చ్చాళి, గళ్లలుంగి, రంగు తుడుగుడ్డ వేసి కొని వున్నాడు. అరిగి 10 తేది ఉదయం యి. థి నుండి వెళ్ళాడు. ఎవరికన్నా కనుపడలేదయిచేసి తెలవండి. అవలంబుల గుణాయుస్తాము.

ఉప్పలపాటి చంద్రయ్య.

విరసకుపూరు, వెంకటాచల హిల్స్, నెల్లూరుజిల్లా.

అమలాపురం డి|| ము|| కోర్టులో

ఓ. ఎస్. నెం. 339/73 -చాడి. పచ్చిగోళ్ళ సరళింహారావు -దాడి. దింతం వెంకట్రామయ్య, సా|| మందవల్లి -ప్రతివాడి.

పై దావా ప్రతివాడికి యిస్తిమాకు మూలంగా వయసు అమలునిమిత్తం తే 8-10-1974 తీకి వాయిదా అయి వున్నది. ఆ తేది ఉదయం 11 గంటలకు ప్రతివాడి అమలాపురం డి|| ము|| కోర్టు వారియెదుట హాజరు అయి తగుసమాధానం చెప్పకొనియెడల ఎక్స్ ప్రార్సీని తీర్మానించబడును.

—జయంతి సత్యనారాయణమూర్తి, చాడి అధ్యక్షుడు.

కడప అడిమనల్ డిస్ట్రిక్టు జడ్జి కోర్టులో

ఓ. పి. నెం 13/74 ఎల్. హెచ్. డి. శ్రీనివాసరావు సన్ అఫ్ ఎల్. ఆర్. జేబిడ్, బీదరు, శ్రీ శారదా నిలయం హైస్కూల్, కడప -విడిచినదు. పి. ఎస్. ఎస్. నుందరీదాయి, వైఫ్ అఫ్ ఎల్. హెచ్. డి. శ్రీనివాసరావు, D/O. పి. జేవళాహరి, శ్రీ వివేకానందసగర్, గిద్దలూరు, ప్రకాశంజిల్లా.-రెస్పాండెంట్లు.

తన భార్య అయిన రెస్పాండెంట్లు తనతో సంసారముచేయాలాగున రెస్టిట్యూషన్ అఫ్ కాంజంట్ రైట్స్ డిక్రి యివ్వ కోరుమా విడిచినను దాఖలుచేసిన పై విడిచికాలో తే 30-9-74 తీకి కోర్టులో రెస్పాండెంట్లు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొననియెడల నడరు విడిచికా వరొక్షముగా తీర్మానము చేయబడును.

—పి. సీతారామయ్య, అధ్యక్షుడు.

కాకినాడ 1వ అ. డి. ము కోర్టులో

ఓ. ఎస్. 718/70 ఐ. ఎ. 1012/74 కాకినాడ మున్సిపాలిటీ -విడిచినదు. గోర్త తిరువతయ్య -రెస్పాండెంట్లు.

పై నెంబరు ప్రీలిమినరీ డిక్రినిబట్టి ప్రైవేట్ డిక్రి ప్యాసుచేయవలమని వాదిచాఖలు చేసిన విడిచికాలో రెస్పాండెంట్లుకు నోటీసు నిమిత్తం తే 27-9-74 తేదికి వాయిదా అయియున్నది. నడరుతేదికి రెస్పాండెంట్లు పై కోర్టువారియెదుట ఉదయం 11 గంటలకు హాజరయి ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలియవచ్చుకోవలెను. తేనియెడల మి వరొక్షముడు తీర్మానించబడును.

—మందవల్లి సత్యనారాయణ, విడిచినను అధ్యక్షుడు.

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

ఐ. పి. 71/73 ఓ. ఎస్. 57/72 వుమ్మేన చందయ్యతెల్లి -డి. హా. విలియంల శ్రీనివాసులు -జె. డి.

ఈ నెంబరు జె. డి. మీద డి. హా. దాఖలుచేసిన ఎక్స్ క్యూషన్ పిటిషన్ జె. డి. కి సెల్ నోటీసునిమిత్తం 17-9-74 తేదికి వాయిదా చేయబడివున్నది. ఆ దినం జె. డి. హాజరై తన ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనియెడల నడరు ఐ. పి. నిమిత్తం తీర్మానించబడును.

—కాకాడి సుబ్బారామయ్య, అధ్యక్షుడు

పల్లెల కల్లాట్లు

(రెవ పేజీకొరవ)

గుడూరు కాలాకా గ్రామం. గ్రామానికి నుంధిటి అధారం కండ్లెరీ గట్టున పెద్దలు తగ్గవిందన ఒక దిన్నబావి. ముప్పాళ్ళు నుచ్చా నాయుడు గారనే ముగ్రామ కూస్సామి మరో పెద్దబావి త్రవ్వించాడు. గామస్థులకు నీటికోరకలేకుండా వుండినది. అప్పుడు సదరు నాయుడుగారు పెద్దబావి నీటిని తన వ్యవసాయానికి ముగ్గించుకున్నాడు. దిన్నబావి ఎండిపోయింది. మా గతి ఏమికావాలి? అడిగేవాడు. అదరించే వాడులేడు. మందిరిట్లు లేవు; రోడ్డులేదు; అడిలేదు - ఏ వసతిలేదు. మారు ఎండిన స్వాతంత్ర్య ఫలితం, పంచాయితీ రాజ్య ఫలితమూ ఇదీ! అన్నీ పోసింది, నాలుక తడుపుకోడానికి నీటివనతైనా కల్గించండి.

—గ్రామస్థునిద్దరి ఆవేదన, ఆశ్రందన ఇవి. కలెక్టరుగారు తన సందారంలో ఇటు వంటి గ్రామానుకూడా చూడాలి.

దీపం అర్చి

దణ్ణం పెట్టుకోవచ్చు!

రేబాల వగైరా ఐదారు గ్రామాలకు రెండు ఐక్కుల సౌకర్యం వుట్టింది. రేబాల బస్సు, తుమ్మెర బస్సు. పెంపల్లి వర్కిట్ అనే కారణంతో తుమ్మెర బస్సును కట్టలేశారు. ప్రజల సౌకర్యంకంటే ప్రక్క అన్నవార్ల మొగమోటు ఎక్కువైంది

వ్యభుక్తానికి. ఈ పనిచేసినవాళ్ళకు దీపం అర్చి దణ్ణం పెట్టుకోవచ్చు - అంటున్నారు ఆ గామస్థులు, ఎంతో నిర్భయంతో!

బోయలచిరుపెళ్ల టి. పి.

టి. పి. అంధే బ్లడ్ ప్రెషర్ కాదు; బ్యాంధి పోస్టాఫీసు.

పోస్టాఫీసు పెట్టి వస్త్రందేక్షయిందట. కానీ ఈనాటికి దానివరిస్థితి అధ్యాన్నముట. ఈమధ్య ఒక మాజీ సైనికునికి ఆర్.టి.సి. నుండి కండ్లక్షయగా అపాయింట్ మెంటు అర్జరురాగా, ఆ కవరును అతనికి అరై రోజులకర్పిత చేర్చారట. ఉద్యోగంలో చేరవలసిన గడువు మించిపోయింది. అతను నిరుపేద. లబ్ధిదో మంతున్నాడట. ఈ అనుదరణనుగూర్చి పోస్టల్ అధికారులు ఎన్నోసార్లు మొరపెట్టుకున్నారు. పోస్టల్ శాఖ ఇంత చెదిరింది, గ్రుడ్డిది అయి పోయిందా?

వాసిలిలో సీటికరవు

బావులు ఎండిపోయాయి. ప్రాగను నిల్వలేవు. దిక్కుకొన నిలువలేదు. చెరువు ఆయకట్టుకా విడుగావుంది. తేలరుకు పనులులేవు. కరువు తొంగిచూస్తున్నట్టుంది. ఉత్తరమూడి గంప అల్లాటినట్టుగానేవుంది!

హైదరాబాదు (మొదటి పేజికొరవ)

కాశీలో ఉగాది నాడు అరగవోయే ప్రచారం తెలంగాణ ప్రజలకు కార్యాలయం ప్రాంతాల్లో కార్యకర్తలకు ఉపకరిస్తుంది. దానిని తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ప్రజాసేవ కమిటీ ప్రచారం చేస్తోంది. దీనిని తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ప్రజాసేవ కమిటీ ప్రచారం చేస్తోంది. దీనిని తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ప్రజాసేవ కమిటీ ప్రచారం చేస్తోంది.

ప్రజాసేవ కమిటీ ప్రచారం చేస్తోంది. దీనిని తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ప్రజాసేవ కమిటీ ప్రచారం చేస్తోంది. దీనిని తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ప్రజాసేవ కమిటీ ప్రచారం చేస్తోంది.

జననంను రాజ్యసం నడుపుకు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని నెల్లూరు జననంమీయలు 8 తేది 25 వేలూపాయల వరకు, కాల్యో మనంగా నక్కరించారు.

మాటకచేరి (వివేచికొరవ)

కాశీలో తెగబడిన ది. ఆర్. కాలేజి లావు మరకాన పెంపొందిన ఈ నెలకలకు లా కాలేజి రావోతుంది. హైస్కూలు మీద ఆ వ్యవస్థ దక్షిణాన గోడలు గీడలు లేదనిపిస్తున్నాయి. ఈ రోజు (13 తేది) యూనివర్సిటీ నుండి వైస్ చాన్సలర్, లా ప్రొఫెసర్లు వగైరా కమిషనరుల రావోతుంది. 17 తేది జరగవోయే యూనివర్సిటీ నుండి సమావేశంలో మనలాకాలేజి అమోదముద్రపడిపోతుంది. ఆ తర్వాత వారంపదిరోజుల్లో లెక్కనియామకం పూర్తయి, అక్టోబరు మొదటి వారానికి అధ్యక్షుడు ప్రారంభం కావచ్చు.

జరిగినా చెప్పాల్సిందేమిటంటే- నవరూ లాకాలేజి ఉదయం 7 గంటలనుండి 10 దాకా పుండవోతుంటుంది అంటే మన ది. ఆర్. కాలేజి ఇకమీద 'రాండ్ ది కాలేజి' కాలేజి కావోతుందన్నమాట!

ఎన్నికైనామటం. ఆ మూడున్నది నిదితో హిస్టరీ, ఎకన మిక్చర్. కామర్స్, ఇంగ్లీషుభాషలు (తెలుగుం పాపం చేసిందో?) లాభపడాయి. ట్యూటో రిజల్ట్స్ ముగిసిన ఈ దివ్యమొత్తం అదనంగా కొందరు లెక్కరగని అపాయింట్ చేసి, టీచింగ్ డివీజన్ మురిత మొగగువరకానికి ఈ గదిరి వినియోగించడం, లైబ్రరీను సమగ్రపరచడం, ఎవిడియోస్కోపు, మూవీ కెమెరా, టీవీ రికార్డర్, స్టైల్ స్టూడియో వగైరా అరుదైన వరికరాలేర్పరచడం - ఇన్నీ ఈ వర్గగీతం ఇరుగుకాయి. ముఖ్యమైన పాఠ్యాంశాలను సమగ్రంగా తయారుచేసి విద్యార్థులకు ప్రైవేటులో కాపీస్థాపన. అవి దాగా ఉపకరిస్తాయనితేలే, అప్పు వేసి ఇతర కాలేజీలకూడా సరఫరా చేస్తారట. (గైడుబ్రూచర్ నోట్ దుమ్మే!) సెమినార్లు, డిలేట్లు, ఉపన్యాసాలు వగైరాలు ఏర్పాటు చేస్తారట.

ఇదంతా మూడేళ్ళలో పూర్తికావాలి. ఈలోగా, కాలం కలిస్తే, డి. కాలేజి అటానమస్ కాలేజి అయిపోవచ్చు. అటానమస్ కాలేజి ప్రతిపాదన దాలాకాలంగా వుంది. ఎ.దువ్వలనే మన యూనివర్సిటీ కాస్త వెనక దండెమీద తారబాతుంది. అదే అంధా యూనివర్సిటీ ఎవ్వరో సిఫారసు చేసినది. మనవాస్తాంకా మీన మేపాలు తెక్కచెడనెవున్నారు. బనా ఇంక కొన్ని నెలల్లో డి. కాలేజిని అటామస్ చేసి అవకాశముండటం.

అప్పుటికి బహుశా పోస్టుగాడ్వేయిలో కోర్సుకూడా రావచ్చు. రాష్ట్రంలో వదిలి, డి. సెంటర్లు పెట్టవోతున్నామని ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రి అన్నాడూడా? అందులో నెల్లూరు వుంది పైగా నెల్లూర్లో డి. సెంటర్లు పెట్టే గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్య గిడినుండి 15 లక్షలు యిస్తామని మన మేకా దక్క వర్తి శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావు అన్నా